

Viktor Avbelj.

Vinko Hafner.

Janez Zemljarič.

V petek, 7. maja se je prvič sestala in konstituirala republiška skupščina tretjega sklica v novi delegatski sestavi, ki je izvolila novo predsedstvo SRS, svoje predsedstvo in izvršni svet SRS. Za predsednika predsedstva SRS je bil izvoljen Viktor Avbelj, za predsednika skupščine SRS Vinko Hafner in za predsednika izvršnega sveta skupščine SRS Janez Zemljarič.

RAZGOVOR Z BOJANOM KLEMENČIČEM, GLAVNIM DIREKTORJEM DO TELEMATIKA

Telematika — korak v novo kakovost

Ing. Bojan Klemenčič je z novim letom postal direktor nove in ene največjih delovnih organizacij Iskre, DO Telematika. Pred novo dolžnostjo je štiri leta opravljal profesionalno funkcijo izvršnega sekretarja predsedstva CK ZKS, na katero je prišel tudi iz Iskre. Čeprav nova dela in naloge opravlja komaj dobre štiri mesece, smo ga naprosili, da bi v krajšem razgovoru razgrnil načrte za razvoj Telematike ter povedal nekaj o trenutnem položaju te nove DO. Seveda smo povprašali še po osebnih spoznanjih in izkušnjah v delu v politiki in gospodarstvu. Bojan Klemenčič se je razgovoru ljubezljivo odzval.

Po štirih letih ste se vrnili v delovno organizacijo. Kako se vključujete ponovno v industrijski delovni proces?

»Pravzaprav ne gre za pravo vrnitev, saj sem vsa štiri leta bil v delovnem razmerju v Iskri, čeprav sem sicer opravljal profesionalno politično delo. Vendarle pa mi čas ni dopuščal, da bi podrobneje spremljal problematiko s področja telefonije. Tako mi vrnitev na to delo pomeni zahtevno nalogo, še posebej spričo izredne vitalnosti te panoge, saj so bili ta čas v številnih pogledih v panogi doseženi pomembni novi dosežki.«

Z reorganizacijo v kranjski Elektromehaniki ste prevzeli odgovorno delo ene največjih delovnih organizacij v Kranju — Telematike. Kakšen je sedaj vaš program za reorganizacijo?

»Ne gre za noben moj koncept reorganizacije, saj je osnovni program Elektromehanike sprejet na referendumih s tem, da je bila prva faza reorganizacije sprejeta že s 1. 1. 1982 in tudi obveznosti v nadaljnji samoupravni preobrazbi DO Telematika so konceptualno že odtlej uveljavljane s samoupravnimi sporazumi. Tako pravzaprav ne gre za nov konceptualni poseg, temveč le za uspešno izpeljavo zastavljenih ciljev.

Zdaj je treba usposobiti vse dele delovne organizacije, za čim uspešnejše vključevanje v proizvodni proces, za izpeljavo dohodkovnih odnosov v DO in za uresničevanje zahtevanih razvojnih usmeritev na področju uvajanja novih tehnologij v celotni proizvodni program.«

Katero so torej glavne naloge kolektiva Telematike?

»Naloge bi moral deliti po eni strani na tekoče naloge, po drugi strani pa na naloge programskega prestrukturiranja, oz. perspektivnega razvoja. (Nadaljevanje na 2. strani)

ISKRA COMMERCE

Pogodba za izvoz v Egipt

Prizadevnost novega Iskrinega predstavnika v Kairu Boruta Ošabnika je že dala prvi večji rezultat. Iskra bo namreč v prihodnje prodala na egiptovsko tržišče vsako leto za najmanj milijon dolarjev širokopotrošniških izdelkov in telefonskih aparatov.

Pogodbo o tem so podpisali konec minulega tedna, v petek 7. maja, lastnika egiptovskih trgovskih firm »Rizkalla Company« Helmi Rizkala Ekladios in »IRACO« Azim Amer, z Iskrine strani pa direktor področja za izvoz v Afriko in za Bližnji vzhod iz Iskre Commerce Peter Virnik in direktor tovarne gospodinjskih aparatov iz Reteč Ljubo Slavkovič.

S pogodbo sta omenjeni dve egiptovski firmi postali ekskluzivna agenta za prodajo Iskrinega širokopotrošnega blaga na egiptovskem tržišču. Zavezala sta se tudi, da bosta vsako leto prodala za najmanj milijon dolarjev, predvsem izdelkov tovarne iz Reteč, sesalcev iz Železnikov in verjetno tudi televizijskih in telefonskih aparatov.

Gostje iz Egipta so med obiskom v Sloveniji poleg tovarne v Retečah obiskali tudi TOZD TV Pržan, v Kranju pa TOZD ATC in TEA.

Izvoz v Egipt je za Iskro še toliko bolj zanimiv zaradi obstoječega tristranskega trgovskega sporazuma med Jugoslavijo, Indijo in Egiptom. Po tem sporazumu plačajo uvozniki v teh treh državah le polovične carinske datujave, če so blago kupili pri eni izmed podpisnic.

LD

PRVA VOLILNA SEJA KOS

Novo vodstvo sindikata

Po izvolitvi delovnega predsedstva je na prvi volilni seji koordinacijskega odbora sindikata Iskre (bila je v torek, 11. maja), predsednik KOS Janez Kern obširno poročal o delu našega sindikata v preteklem mandatnem obdobju. (Gradivo za to sejo, vključno s poročilom, smo objavili v posebni prilogi našega glasila 17. 4.). V razpravi o poročilu se je prvi oglasil predsednik delavskega sveta SOZD Iskra Jože Čebela, ki je poudaril pomembnost opravljenega sindikalnega dela, se zahvalil dosedanjemu KOS in njenemu predsedniku za dosedanje delo ter pozval novi KOS, naj nenehno deluje v interesu delavcev, solidarnosti in integralnosti Iskre. Tudi predsednik KPO SOZD Iskra Anton Stipančič je pozitivno ocenil dosedanje delo našega sindikata. Opozoril je na trenutne in prihodnje, zlasti gospodarske težave ki ne tarejo samo Iskre, temveč našo celotno družbeno skupnost. Poudaril je tudi nenehna prizadevanja za čimvečji izvoz, hkrati pa

napovedal, da bomo v kratkem začeli razpravljati o projekciji Iskre do leta 2000. Tretji razpravljalec je bil član KPO Pavle Gantar, ki je dejal, da je v poročilu premalo poudarjeno sodelovanje sindikata v organih upravljanja in da je potrebno dati več poudarkov vlogi socialne politike, vprašanjem zaposlovanja, zlasti mladih in študentov Iskre.

Potem, ko so razrešili dosedanji koordinacijski odbor sindikata, so navzoči izvolili ponovno za predsednika KOS Janeza Kerna, za podpredsednika pa Iva Vrtiča. V nadaljevanju se je predsednik Janez Kern na kratko povzel že objavljeni program dela sindikata za leto 1982—83.

Ob koncu seje je KOS potrdil kandidate za nagrado Iskre, novega predsednika DS SOZD Iskra, delegate za zbor Iskrine interne banke in člane sindikalne komisije za šport in rekreacijo. D.Ž.

S podpisa pogodbe za izvoz v Egipt.

DO ISKRA KIBERNETIKA

Težave kot spodbuda

Direktorji temeljnih organizacij Iskre Kibernetike so v ponedeljek, 10. maja na kolegiju največ časa namenili obravnavi poslovanja delovne organizacije v prvem trimesečju. V tem kratkem obdobju delavci Iskre Kibernetike sicer niso uspeli doseči načrtovanih ciljev, glede na materialne možnosti in sedanjo gospodarsko situacijo pa so dokaj ugodno gospodarili.

Iskra Kibernetika je še vedno ena največjih organizacij združenega dela v Kranju in v sestavi SOZD Iskra. Z novo organiziranostjo so se v marsičem spremenili odnosi na nekaterih področjih poslovanja. Prav tako je letos otežena primerjava rezultatov z lanskimi

obračunskimi obdobji. Pri utrjevanju nove organizacije so se delavci Kibernetike srečevali s številnimi problemi skoraj na vseh področjih dela. Tako v tem obdobju še niso mogli vzpostaviti ustreznega informacijskega sistema, ki bo postopoma samostojno zaživel.

Poseben problem so težki pogoji gospodarjenja, ki od vseh delavcev zahtevajo kar največjo angažiranost pri reševanju tekočih nalog. Težave, ki vsak dan spremljajo poslovanje Kibernetike, so delavci sprejeli kot spodbudo za prizadevnejše delo na vseh področjih dela. Le v tem vidju možnost, da dosežemo uspešna prizadevanja nadaljujejo tudi v prihodnje.

Na poslovanje je tudi tokrat močno vplivala slabša preskrbljenost s surovinami in reprovromaterialom. Problemu v uvozu so se letos pridružili problemi na domačem trgu, ki še povečujejo uvoz materiala. DO Kibernetika je v prvem trimesečju dosegla 124,5 milijona din čistega dohodka za sklade. Zelo uspešna je bila pri realizaciji izvoza, saj je skoraj izpolnila dinamični plan.

Iz pregleda glavnih elementov poslovanja je razvidno, da se je proizvodnja Kibernetike v primerjavi z enakim obdobjem lani povečala za 27 %, izvoz za 18 %, število zaposlenih za 1 %, uvoz je znižala za 26 %, celotni prihodek je povečala za 8 %, dohodek za 24 % in čisti dohodek za 18 %. Poprečni mesečni osebni dohodek na zaposlenega je zna-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Pod geslom »/DRUŽENI — UČINKOVITEJŠI« se nova delovna organizacija v okviru naše sestavljene organizacije — Iskra Delta — tokrat prvič samostojno predstavlja na razstavi INFORMATIKA '82. Nastop je usmerjen v prikaz aplikativne programske opreme, razdeljen pa je na več segmentov. Daljši prispevek o predstavitvi Iskra Deltje na gospodarskem razstavišču in sploho o sami prireditvi bomo objavili v prihodnji številki našega tednika.

DELAJSKI SVET ŠIROKE POTROŠNJE

Gospodarski načrt sprejet

Na delavskem svetu Široke potrošnje, ki je bil v Škofji Loki 19. aprila, so poleg ostalih vprašanih delegati — ti so se tokrat v novi zasedbi zbrali prvič — obravnavali tudi problematiko sprejemanja gospodarskega načrta Široke potrošnje. Ugotovili so, da so nesporazumi, ki so na prejšnji seji delavskega sveta onemogočili sprejem tega dokumenta, rešeni, zato so razveljavili sklep o začasnem sprejetju gospodarskega načrta in sprejeli novega, ki določa, da je ta dokument sprejet.

Na prvem zasedanju DS v novi zasedbi pa je bila prva točka dnevnega reda seveda namenjena konstituiranju. Izvoljena sta bila predsednik MARJAN MOŽE, TOZD Sprejemniki iz Sežane in namestnik predsednika v tem mandatnem obdobju BOGDAN KOLENC, TOZD TGA, Reteče. Na zasedanju so bili imenovani tudi novi člani izvršilnih organov DS Široke potrošnje — odborov za gospodarjenje, organizacijsko kadrovske zadeve, za razvoj samoupravljanja, za razvojno programsko politiko, imenovana je bila komisija za odlikovanja pa časopisni svet in uredniški pododbor.

DS je v nadaljevanju pregledal in ocenil lansko poslovanje DO in ocenil rezultate, dosežene v letu 1981 kot podpoprečne. Podobna ocena velja

tudi za pričetek letošnjega leta, saj razlogov za pretiran optimizem na osnovi informacije o poslovanju v prvem trimesečju res ni. Na vseh ravneh beležijo odstopanja od sprejetih usmeritev, akumulacija pada v vseh temeljnih organizacijah, v TOZD Sprejemniki v Sežani so »dosegli« celo izgubo v višini 20 milijonov dinarjev. Najslabše pri že tako črnogledi sliki je, da tudi napovedi niso preveč optimistične. Razkorak med cenami reprodukcijskih materialov in končnih izdelkov se z napovedanimi skromnimi povečanja za širokopotrošne izdelke ne bo zmanjšal, kvečjemu nasprotno. Slabo poteka tudi izvoz, ki močno zaostaja za načrtovanim pa še bi lahko naštevali — sedanja slika gospodarjenja Široke potrošnje je na moč resna!

Gospodarski načrt Široke potrošnje za letošnje leto je, kot smo zapisali že v uvodu, slednjič sprejet. Hkrati s sklepom, ki je potrdil, pa so delegati potrdili tudi sklep o uveljavitvi načela svobodne menjave dela med TOZD in DSSS. Postopek naj bi bil opravljen predvidoma do konca letošnjega oktobra, ko bi se o predlogu samoupravnega sporazuma o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih med delavci TOZD in DSSS opredelili v vseh TOZD na referendumu.

Fleischman

9. maja je minilo 37 let od zmagovitega konca 2. svetovne vojne, hkrati pa je ta dan tudi obletnica osvoboditve mesta heroja — Ljubljane. Ko smo se te dni spominjali teh velikih dogodkov in jih tudi slavnostno obeležili, zlasti v Ljubljani z množičnimi partizanskimi pohodi, teki prijateljstva, in drugimi manifestacijami, smo se spominjali dni, ki so bili hkrati radostni, pa tudi trpek opomin na dolgo in krvavo obdobje našega štiriletnega osvobodilnega boja in 2. svetovne vojne. Vendar pa nam dan zmage in osvoboditve Ljubljane mora biti hkrati tudi pobuda, da se podobne vojne nikoli ne smejo več ponoviti. V obujanju spominov na milijone padlih mora v nas živeti zavest, da moramo z delom, socialistično predanostjo, samoupravljanjem in neuvrščenostjo sleherni dan in sleherno uro delati za mir na svetu, hkrati pa tudi biti pripravljeni na največje preizkušnje.

Telematika — korak v novo kakovost

(Nadaljevanje s 1. strani)

Naloga, ki so neposredno pred nami, so poleg zastavljenega koncepta, druge funkcije reorganizacije, predvsem je tu najprej vprašanje likvidnostnih problemov, za katere je potrebna vsesplošna mobilizacija vseh delavcev — zlasti odgovornih — v smislu čim bolj gospodarnega poslovanja, uresničitve plansko določenih ciljev ter predvsem proizvodnih nalog pri uresničitvi plana proizvodnje.

Druga naloga, ki sovpada s prvo, je bitka za čim večji izvoz. Prav izvoz, zlasti na konvertibilno področje pa je ključ do uresničitve dolgoročno zasnovanih nalog pri prestrukturiranju naše delovne organizacije. Tu bo potrebno na eni strani realizirati tiste izvozne obveznosti, ki so že sprejete (v planu predvidevamo, npr. 100% povečanje izvoza na konvertibilno področje v letošnjem letu). Potrebno bo torej pridobiti nova naročila, ki so pogojena s kvaliteto naših proizvodov in uresničitvijo naših obveznosti ter razvijati dolgoročne in kvalitetne oblike mednarodne menjave dela (kot primer: prenos tehnologije za telefonske hišne centrale in aparate v Turčijo, Zimbabve in na nekatera druga območja).

Naš celotni proizvodni program in vsa naša razmišljanja in obnašanje moramo podrediti konvertibilnemu izvozu, od katerega je odvisna naša perspektiva. Pri tem bo potrebno doseči spremembe v miselnosti in delovanju — usposobljenosti, predvsem pa v angažiranosti na vseh področjih dela v DO. Do konca tega srednjeročnega obdobja je potrebno ob upoštevanju vseh vidikov razvoja in vlaganj doseči vsaj pokrivanje konvertibilnega uvoza za lastnim izvozom, kar pa seveda, glede na trenutno stanje predstavlja izredno pomembno nalogo. V naslednjem srednjeročnem obdobju pa je nujno treba doseči, da bo izvoz na konvertibilno področje bistveno presegal uvoz.

Naslednja kratkoročna naloga je zagotavljanje ustreznih prostorskih pogojev za delo v DO (primer: skladišča za drag in zahteven repromaterial so v šotorih!) Tako razmišljamo, da bi v najkrajšem času morali zagotoviti ustrezne delovne in skladiščne prostore tako v Kranju, kot v TOZD MSO v Ljubljani, izgraditi pa moramo tudi ustrezni razvojni inštitut.

Eden izmed bistvenih pogojev za boljše poslovanje je uvedba poslovno-informacijskega sistema, ki bo omogočal kvalitetno, učinkovito in predvsem pravočasno samoupravno in poslovno odločanje, za kar pa je nujno potrebno nabaviti ustrezno računalniško opremo.

Osrednja in dolgoročna naloga pa je seveda prestrukturiranje proizvodnega programa. To pomeni velik tehnološki poseg ne le v našo delovno organizacijo, ampak je vezano na usposabljanje celotne Iskre.

Težko si je predstavljati uspešno uvajanje proizvodnje zahtevnih, novih, integriranih digitalnih telekomunikacijskih in telematskih sistemov, ne da bi se usposobili na nekaterih ključnih področjih.

Sem v prvi vrsti sodi mikroelektronika, za kar bo potrebno združevati še večja sredstva ter razvojni potenciali, ki bodo s svojo usposobljenostjo in opremo omogočali, da se bomo v splošnem tehnološkem razvoju v čim večji možni meri postavili ob bok vodilnim proizvajalcem v svetu.

Tretja pa je produkcijska tehnološka oprema, ki je nujna za proizvodno osvajanje teh sistemov, predvsem z vidika doseganja čim manjše odvisnosti od uvoza.

Programsko prestrukturiranje pa poleg vlaganj v opremo ni možno brez bistvenega povečanja števila strokovnih kadrov in poglobljanja njihove strokovne usposobljenosti ne le za osvajanje proizvodnje novih izdelkov, ampak predvsem z vidika njihovega plasmana tako doma, kot v tujini. Pridobivanju in usposabljanju kadrov in ustreznemu stimulativnemu nagrajevanju vseh kadrov bomo morali vseskozi posvečati več pozornosti in najti učinkovite rešitve v tem našem relativno kompleksnem poslovanju, kajti samo moralno in materialno stimulirani delavci bodo lahko kos zahtevnim nalogam, ki so pred nami.

Koliko vam izkušnje iz političnega življenja koristijo pri delu v gospodarstvu, oz. kako so vam doslej izkušnje iz življenja v proizvodni delovni organizaciji koristile pri družbenopolitičnem delu?

»Pravzaprav ne gre strogo ločevati političnega dela in dela v gospodarstvu, kajti velik del časa sem kot izvršni sekretar predsedstva CK ZKS prebil na razgovorih s komisijami v OZD, kjer smo v razgovorih obravnavali ključna vprašanja samoupravnega in družbenopolitičnega razvoja in širše družbene skupnosti. To mi je omogočilo, da sem se seznanil s problemi številnih OZD v naši republiki, hkrati pa sem se v danem času spopadal s številnimi problemi in težavami gospodarske narave in uvidel tudi to, da je mogoče prenašati izkušnje iz primerov uspešnega premoščanja težav.

Na drugi del vprašanja pa še tole: brez dvoma mi je delo v organizaciji, kot je naša Iskra in še posebej Telekomunikacije, spričlo zahtevnosti in razvejani problematike, osebno koristilo pri doseganju političnem delu. Rezultati, ki jih je Iskra dosegala tudi z dobro mero odrekovanja, da bi lahko uveljavljala lastno znanje, so lahko vsekakor vzpodbudni za marsikateri kolektiv.

Z 9. kongresom ZKS vaše politično delo še ni končano, saj ste bili znova izvoljeni za člana CK ZKS. Kakšno bo vaše nadaljnje politično delo?

»Brez dvoma mi ponovna izvolitev v CK pomeni veliko priznanje in tudi veliko obveznosti za nadaljnje družbenopolitično angažiranje. Prav gotovo lahko pričakujemo, da bo vodstvo CK še v večji meri uresničevalo usmeritve, da morajo vsi člani CK v svojih okoliših in širšem prostoru čim bolj tvorno in prizadevno uresničevati sprejeto politiko ZK. To pa je v sedanjem družbenopolitičnem trenutku velika odgovornost in bo seveda zahtevala tudi mnogo naporov ne samo odgovornih funkcionarjev, ampak tudi vseh delovnih ljudi in občanov.«

Mara Ovsenik

ISKRA—AVTOMATIKA

Spodbudni rezultati

TOZD Programska stikala in releji je nastala ob reorganizaciji bivše TOZD TELA, ko so se konstituirale štiri nove TOZD materialne proizvodnje in ena delovna skupnost. Do 1978. leta je potekal del proizvodnje v obratu v Makolah in Poljčanah. V začetku 1979. leta pa je bila v okviru občinskega praznovanja delovnih ljudi in občanov Slovenske Bistrice v Makolah otvoritev novega tovarniškega poslopja že konstituirane TOZD. Investicije in tehnološka specializacija v omenjeno TOZD je temeljila na osnovnem načelu o programski usmeritvi in samoupravni organiziranosti delovnega procesa v Avtomatiki in sicer, da naj v TOZD materialne proizvodnje načelno združijo delo delavci, ki proizvajajo tehnološko specializirane proizvodne programe, faze dela. Na ta način smo se tudi aktivno vključili v ustanavljanje novih, oz. dograjevanje obstoječih dislociranih enot na manj razvitih območjih Slovenije. Z razširitvijo prostorskih zmogljivosti se je v občini odprla možnost za zaposlitev cca 200 delavcev, predvsem žensk. Delež zaposlenih žensk je bil v skupnem številu zaposlenih na tem področju močno pod republičkim povprečjem, saj je dosegel okrog 35%.

Danes združuje v tej TOZD delo 341 delavcev. Njihovo proizvodni program zajema montažo, umerjanje in kontrolo programskih stikal za pralne stroje, podsestave programskih stikal in pomožne releje PR 15—17. V produkcijski verigi so neločljivo povezani proizvodnim programom v TOZD Sestavni deli, TOZD Naprave za energitiko in TOZD Stikalni elementi.

Zaostreni pogoji gospodarjenja v lanskem letu so slabo vplivali na poslovni rezultat tako produkcijske celote kot posameznih TOZD. Izražali so se

predvsem v znižani reproductivni sposobnosti in v tem, da sta TOZD Naprave za energitiko in Releji končali poslovno leto s pokrito izgubo zaradi nedoseganja čistega dohodka. Slednja v višini nekaj več kot 7 milijonov din.

Reproductivna sposobnost z vidika ustvarjene bruto akumulacije prikazuje za leto 1980 višino 3,5 milijonov dinarjev, medtem ko se je konec preteklega leta zaključila z že omenjeno izgubo. Vzroke za znižano reproductivno sposobnost moramo poiskati tako v zu-

Težave kot spodbuda

(Nadaljevanje s 1. strani)

šal 13.755 din ali 26% več kot v letu 1981.

Poslovanje posameznih temeljnih organizacij je bilo v prvem trimesečju različno in pod vtisom prizadevanj za čim večji izvoz na konvertibilni trg. Po doseženem delu čistega dohodka za sklade je bila najuspešnejša Tovarna števec z 38 milijoni din, ki ji sledijo Stikala z 19 milijoni, Instrumenti s 17 milijoni, TSD z 12,4 milijona din in Orodjarna z 10 milijoni din.

Za uspešno nadaljevanje zastavljenih nalog bodo v Iskri Kibernetiki poskrbeli za boljše oskrbo proizvodnje s surovinami in repromaterialom z domačega trga in iz uvoza. Posebno pozornost bodo namenili tudi izvoznim naročilom, saj je položaj nekaterih TOZD že kritičen. Večje napore bo morala vložiti tudi DO Iskra Commerce. Še naprej bo treba analizirati zaloge, ki so se vrednostno precej povečale. Intenzivno se bodo nadaljevale priprave na uvedbo ustreznega informacijskega sistema. Z ustreznimi sporazumi je treba urediti gospodarjenje z združenimi sredstvi. Hitreje bo potrebno izvajati naloge, ki so nastale z reorganizacijo kranjske Iskre. Delavci bodo v vseh okoliših obravnavali in ocenili poslovanje v prvem trimesečju, posebne analize bodo opravljene tam, kjer rezultati odstopajo od poprečja DO. Stalne naloge so tudi: prizadevanje za povečevanje izvoza, skrb za kvaliteto izvoza, izboljšanje likvidnosti ter večjo delovno zavest vseh zaposlenih. Doseženi rezultati poslovanja Kibernetiki dajejo dobro osnovo za uspešno delo v prihodnjih mesecih.

Alojz Boc

nanjih, kot notranjih dejavnikov. Med zunanje lahko uvrstimo porast cen repromateriala, surovin in ostalih porabljenih sredstev, ki so rastla hitreje kot celotni prihodek. Rezultati kažejo, da je celotna produkcijska veriga lani porabila za 100 enot celotnega prihodka 65 enot porabljenih sredstev, v letu 1981 pa že 68 enot. Od tega se delež TOZD Releji giblje od 0,68 na 0,78. Medtem ko so pomanjkanje virov za obratna sredstva reševali z dragimi kratkoročnimi krediti, kar se močno odraža v rasti obresti. Med notranje vzroke pa moramo šteti predvsem neurejene cenovne odnose med omenjenimi štirimi TOZD, premajhen nadzor nad stroški ter pomanjkanje naročil.

Na zadnjem zasedanju DS DO so bili med drugim sprejeti tudi ukrepi za izboljšanje reproductivne sposobnosti TOZD, ki sta poslovali z izgubo:

- uvesti zaostren nadzor nad vsemi vrstami stroškov
- znižati zaloge zaradi sprostitev obratnih sredstev
- urediti cenovne odnose med TOZD
- in s pridobitvijo novih kupcev ponovno doseči ustrezno priznanje za vloženo delo in sredstva.

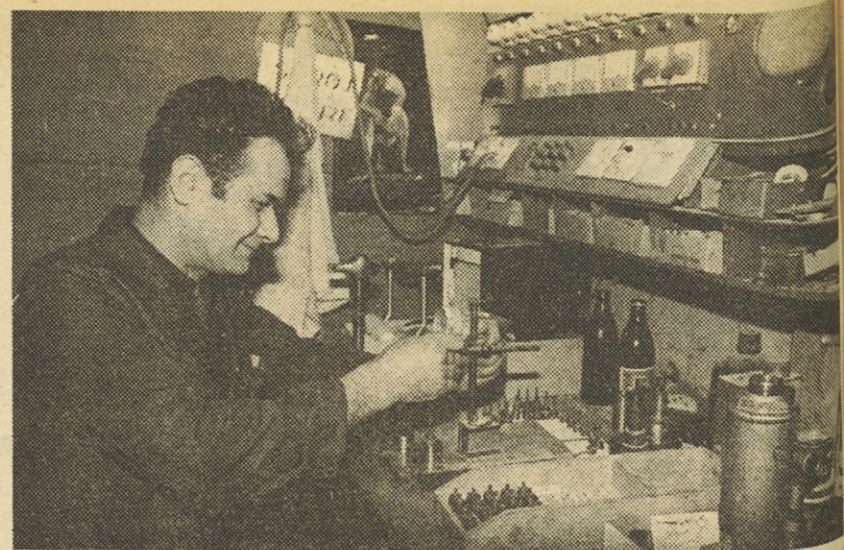
Hkrati sta bili z namenom, da se poglobljeje ugotovi vzroke nastalih izgub in predlaga vsebina sanacijskih programov, na predlog poslovodnega odbora Avtomatike imenovani dve sanacijski komisiji.

Prvi rezultati ekonomskih analiz so za TOZD Releji pokazali, da je v izgubi blagovna skupina programator za pralne stroje. Za izboljšanje položaja ne moremo računati niti na dvig cen, saj je Gorenje, za katerega Releji izdelujejo programatorje tudi samo v težki izgubi. Edina možnost se odpira v zamenjavi uvoženega dela osnovnega materiala z domačim.

Angažiranje na dolgoročnih ukrepih pa poteka predvsem v smeri raziskave tržišča s sočasnim določanjem globala možnega obsega prodaje, predvsem relejev na tuja tržišča, kar bi prispevalo k strukturnemu znižanju fiksnih stroškov. V okviru DO pa so vezani na intenzivnejši razvoj novih izdelkov, ki bodo delavcem v Makolah omogočili dohodkovno bolj uspešno poslovanje.

Vpliv sanacijskih ukrepov, ki so bili izvedeni — predvsem poostreni nadzor nad vsemi stroški, angažiranje na prodajnem trgu in urejanje cen med TOZD, so dali v prvem trimesečju letos že pozitiven rezultat, vendar pa se v Makolah dobro zavedajo, da bodo lahko le z izredno delovno disciplino in proizvodnimi naporji ter s pomočjo DO kot celote rešili položaj, katerega dodatno otežujejo še splošni, zaostreni gospodarski pogoji.

Š.D.

Franc Bečan v vzdrževanju keramike.

V TOZD Keramika iščejo boljše rešitve

Prvič sem spoznal dober del proizvodnega programa sedanje TOZD Keramike v letu 1970-71 kot kalkulativ v TOZD Feriti, kjer so takrat proizvajali VF keramiko. Že takratni obračun je pokazal, da proizvodnja VF keramika ni rentabilna, kljub temu, da smo jo proizvajali za enega samega kupca; le-ta je naše izdelke finaliziral in zelo uspešno posloval!

Pred slabim letom dni sem se zaposlil v TOZD Keramika in ugotovil, da se v uvodu opisano stanje v 10 letih ni bistveno spremenilo. Dva finalista — TOZD UPORI in Keramični kondenzatorji, ki sta bila v našem proizvodnem programu udeležena v letu 1980 še z nad 90% poslužeta zelo uspešno, TOZD Keramika pa je bila v veliki izgubi in na robu stečaja.

Pričakovali smo, da bomo v letu 1981 začeli poslovati na načelu dohodkovnih odnosov, vendar le-ti še niso zaživel. Kljub temu smo letos, v primerjavi s preteklimi, zaključili uspešno t.j. brez izgube.

Tak rezultat nam je omogočilo skrajno varčevanje, povečana produktivnost in večja udeležba drugih kupcev v našem proizvodnem programu — že cca 30%.

Zal pa ima vsaka palica dva konca in to obe za TOZD Keramiko. KPO in omenjena finalista, s katerima bomo v letu 1982 poslovali po načelu dohodkovnih odnosov, zahtevajo, da so osnove za izračun razmerja v celotnem prihodu stroški iz leta 1981, ko smo varčevali na vsakem koraku in investicij-

Aktivnost mladih po delovnih organizacijah

Verjetno imamo mladi skoraj povsod formirano komisijo za informiranje, ravno tako jo imamo tudi pri KS ZSMS SOZD-a. Sestavljamo jo predsedniki komisij za informiranje po DO. Člani te komisije smo se na zadnji seji dogovorili, da zaradi neaktivnosti oz. premajhne aktivnosti nekaterih DO opravimo obiske po DO in s tem pripomoremo izboljšati aktivnost mladih. Na začetku te akcije, natanko 7. maja smo obiskalo ISKRO CEO v Stegnah.

Ob pričetku nam je tov. Peter Kavčič predstavil njihovo DO in nas seznanil s finančnimi sredstvi DO, njihovimi stroški, z uvozom, ter osebnim dohodkom članov kolektiva. Prikazali so nam krajši film, tako da smo si lažje lahko predstavili njihovo DO. Omenim naj, da so mladi vzpostavili mnogo vprašanj in da je bil razgovor zelo živahen.

Pojavilo se je pereče vprašanje kar se tiče družbeno političnih organizacij. Predsednik sindikata nam je povedal, da so formirane vse DPO, katere med sabo dobro sodelujejo. Mladinska komisija je formirala komisijo za obveščanje in propagando, katere namen je v bodoče izdajati glasilo, DPO obveščajo ostale člane kolektiva preko oglasnih desk na katerih delavce sproti obveščajo o vseh dogodkih in sicer z zapiski, važnejše stvari pa obveščajo po ozvočenju.

Ob koncu razgovora smo imeli člani komisije še krajši sestanek. Ugotovili smo, da so taki sestanki potrebni, kajti le tako lahko ugotovimo kakaj je aktivnost mladih po nekaterih DO tako slaba.

Marija Klinar

skega vzdrževanja, orodij ter drobnega inventarja. Mislim, da nadaljnji komentar ni potreben (glej uvod!) Leto 1982 bomo lahko uspešno zaključili le, če bo znašal delež ostalih kupcev cca 40% od načrtovane prodaje v višini 150 milijonov din.

Smo edina TOZD v Iskri, ki je vsa leta proizvajal izdelke za finalizacijo v okviru DO ter edina od skupno 12, ki ni uspela priti do lastne sodobne strehe za svojo proizvodnjo, kljub temu, da vsak proizvedeni izdelek pomeni zamenjavo za uvoz, ker drugih proizvajalcev s takim proizvodnim programom v Jugoslaviji praktično ni.

Da potrebujemo izdelke iz specialne keramike v vedno večji meri potrjujejo tudi letošnji podatki. Samo za Iskro proizvajamo, oz. razvijamo keramične izdelke in to so: Mikroelektronika, Elektrooptika, bivša Elektromehanika,

Milan Petelin.

Horjul, Otoče, SEM, Polprevodniki, HIPOT in Industrijska elektronika, poleg donedavnega z edinih odjemalcev TOZD UPORI in KEKO. Podobne potrebe izkazujejo tudi ostale elektronske in elektro industrije ter nekatere druge.

Štirje osnovni proizvodni programi (specialna porcelanska keramika, VF keramika, komodna keramika in montaže), iz katerih izhaja prek 1000 izdelkov, se odvijajo na treh lokacijah v občini Šiška; celotno poslovanje TOZD pa kar na šestih. Za štiri lokacije plačujemo znatne najemnine.

Kljub izračunom, da zaradi različnih lokacij poslužemo za približno 15 milijonov din letno dražje kot bi bilo potrebno za naše cene konkurenčne, kar kažejo tudi prispele ponudbe za enake proizvode iz inozemstva, na povpraševanja naših finalistov. To nam omogoča dokaj velik posredni izvoz, zato preskrba z repromateriali iz uvoza ne bi smela biti vprašljiva.

Z velikim tehnološkim naporom smo v proizvodnjo vključili več domačih repromaterialov, proizvajalci le-teh pa največkrat že zahtevajo sprejem vsiljenih — enostranskih »samoupravnih« sporazumov, da bi dosegli devizno soudeležbo.

Načrti za v prihodnje so lahko dokaj optimistični, kar kaže tudi izvedena tržna analiza, pogoj za njihovo uspešno realizacijo pa je predvsem ena lokacija. Tu pa se srečamo s problemi izven TOZD Keramika. Omenjeni pogoj bo možno izpolniti v težkih časih za investiranje le z bistveno večjo povezanostjo znotraj DO, od samoupravnega do delovnega področja ter z doslednejšim izpolnjevanjem samoupravnega dogovorjenih obveznosti v okviru srednjeročnega načrta razvoja IEZE.

Tržna analiza, ki kaže na možnost prodaje samo na domačem trgu v višini za 300 milijonov din v letu 1983 in obljubljene prioritete v investiranju na vseh ravneh v okviru Iskre doslej še ni dala občutka socialne varnosti delavcev v TOZD Keramika.

Milan Petelin

Sporazum o kadrovske politiki — vodilo za obnašanje

Kadrovska dejavnost pravzaprav seže na prav vsa področja našega delovanja. Od nje je v bistvu odvisno, kako uspešni smo pri uresničevanju sprejetih nalog in doseganju ciljev. Da bi se pogovorili o tem, kako to področje v SOZD Iskra deluje, smo za kratek pogovor obrnili na Ditko Bagon, svetovalko tega področja.

Pred pol leta je bil organiziran posvet strokovnih delavcev Iskre za vprašanja kadrovske politike in izobraževanja. Ta posvet je dal vrsto pobud. Kako bi označili njegov prispevek k oblikovanju samoupravnega sporazuma o kadrovske politiki SOZD Iskra, ki ga pravkar oblikujete?

»Vsekakor je omenjeni posvet dal osnove za pripravo tega samoupravnega sporazuma o kadrovske politiki. Ko govorimo o oblikovanju in izvajanju kadrovske politike, je treba poudariti, da je že prej deloval področni kolegij za kadrovske dejavnosti in izobraževanje, ki je usklajevalni organ na ravni SOZD za to področje.

Ta področni kolegij se je bolj, ali manj redno sestajal, reševal pa je bolj sporne zadeve, predvsem probleme, ki so nastajali zaradi različnih ukrepov v družbi in so se nanašali na kadrovske službe. Nikoli nismo imeli dovolj časa, da bi celovito obdelali nek problem. Čeprav se je ves čas čutilo, da stvari nismo dorekli.

Po drugi strani pa so kadrovske službe delale vsaka po svoje, ena bolj, druga manj uspešno, med seboj se niso povezovale tako, da je vsaka po svoje razvijala metode in tehnike dela ter se prilagajala poslovni politiki svoje DO. Kadrovska problematika je v SOZD vedno bolj izstopala, neusklajenost in nepovezanost kadrovskih služb delovnih organizacij pa se je pokazala kot pomanjkljivost, ki se je vse bolj čutila.

Nujno je bilo, da smo se kadrovske problematike v SOZD lotili bolj organizirano. Zato smo v lanskem decembru organizirali posvet, ki so se ga udeležili odgovorni in strokovni delavci tega področja, da bi določili skupne interese, skupne cilje in naloge ter način medsebojnih komunikacij med TOZD, DO in SOZD, kakor tudi povezave z ostalimi proizvodno-poslovnimi funkcijami pri oblikovanju in izvajanju kadrovske politike v SOZD Iskra.

Na posvetu smo se prvič tudi resneje

pogovarjali o vsebinskih problemih kadrovskih služb. Dosledno smo obravnavali tudi vprašanja kadrovske dejavnosti, tudi težave pri delu, ki izvirajo iz pomanjkanja strokovnih kadrov v službah, oz. njihovega slabega izkoriščanja.

Nerazumevanje s strani drugih služb se čuti v slabem posredovanju ustreznih informacij, brez katerih pa kadrovske službe ne morejo delati. Problemi segajo vse do neurejenosti posameznih področij v družbi. Kot rečeno: problematike smo se lotili sistematično tako, da smo se posvečali zdaj enemu, nato drugemu področju kadrovske dejavnosti in tako prešli vsa, vključno z organiziranjem kadrovskih služb in informatike na tem področju.

Eden izmed velikih prispevkov tega posveta je, da so kadrovske službe pokazale številne dobre rešitve v smislu metodologij in tehnik dela, do katerih so prišle v svoji vsakdanji praksi. To pomeni, da smo v Iskri že začeli z izmenjavo izkušenj na tem področju, da smo z vzajemnim sodelovanjem začeli strokovno razvijati kadrovske postopke in metode. Predvsem se je izkazal interes za skupno delo in vzajemno pomoč tam, kjer so udeleženci posveta videli možnost uporabe rezultatov skupnega dela pri lastnem delu.

Pokazala se je potreba in želja po enotni metodologiji planiranja kadrov in to tako, da bi pressegla strokovno raven obstoječih metodologij v DO. Prav tako je izstopil interes po primerljivosti kadrovskih pojavov med seboj, kar pomeni pripravljenost za pristop k enotnemu informacijskemu sistemu.

To pomeni, da smo problematiko načeli okvirno, prav tako pa smo se sporazumeli za smer in način njenega reševanja. Zdaj pa nedvomno moramo naprej. Priti moramo do pravil vedenja v okviru kadrovske dejavnosti in po posameznih področjih. Rešitve je treba namreč dokončno oblikovati in šele potem vsklajane in sporazumno opre-

deljene zapisati v sporazum o kadrovske politiki.

Katera so temeljna odprta vprašanja kadrovskega področja, ki jih bomo v Iskri poskušali uvesti v samoupravni sporazum?

»No, upam, da odprtih vprašanj ne bomo vnašali v sporazum, ampak le vsklajene rešitve. Problemov, ki jih bomo skušali rešiti je več, saj gre za vso paleto, od organiziranja kadrovske dejavnosti in informatike v TOZD, DO in SOZD. To pomeni, da bomo opredelili, kaj kdo dela, kako se informacije povezujejo med seboj, kakšna je vloga posameznih kadrovskih dejavnikov ter kako bomo obravnavali izobraževanje — predvsem funkcionalno, izpopolnjevanje in usposabljanje, kadrovanje, delitev OD, organizacijo dela, socialno varstvo in razvoj družbenega standarda.«

Ali bo samoupravni sporazum prinesel tudi zanimive novosti — bodisi v pristopu k reševanju posameznih vprašanj, bodisi v izpostavitvi posameznih vidikov, oz. sestavi problemov. Katere so, oziroma bi bile, takšne novosti?

»Samoupravni sporazum ne bo prinesel novosti, ki jih ne bi že sedaj preizkušali v praksi. Zagotovo pa bo v njem zapisan način dela področnega kolegija za kadrovske dejavnosti in izobraževanje, način sodelovanja in vzajemnega informiranja kadrovskih služb in način izvajanja razvojno-raziskovalnih in drugih skupnih nalog, kjer naj bi bili zastopani kadrovske strokovnjaki vse Iskre.«

Ali so kakšne pomembnejše spremembe v opredelitvi vloge posameznih subjektov (strokovnih ali samoupravnih organov, služb ipd.) na področju snovanja in izvajanja kadrovske politike?

»Že na posvetu smo skušali opredeliti vlogo strokovnih služb, samoupravnih organov in vodilnih delavcev. Pogosto namreč prihaja do težav, ko nestrokovno, ali premalo strokovno pripravljene rešitve predlagamo v sprejemanje samoupravnim organom. To se je na kadrovskega področja doslej dogajalo relativno pogosto, saj so strokovne službe bolj šibke kot druge, odgovorni kadrovskega delavca pa tudi še nima položaja med vodilnimi delavci.

Take službe niso sposobne prevzeti zahtevnih kadrovskih nalog, zato vsebinske naloge hote, ali nehotе prevzemajo drugi, neustrezni nosilci kadrovske dejavnosti, seveda neusklajeno in vsak po svoje. Del tega rešujemo z osveščanjem vodilnih delavcev s tako opredeljeno vlogo kadrovskih delavcev. Poleg tega si prizadevamo dvigniti strokovno raven kadrovskih služb z izobraževanjem, s posveti, s sodelovanjem ipd. Vendar, to so akcije, ne pa stvar sporazuma.«

Kako bi označili razloge za potrebo po uvajanju kadrovskih vprašanj v samoupravne sporazume v Iskri?

»Sporazum je akt, zadnja faza usklajevanja skupnih ciljev, interesov in nalog za oblikovanje in doseganje dogovorjene kadrovske politike. Cilji in interesi morajo biti zapisani, da lahko pomenijo vodilo za obnašanje vseh dejavnosti kadrovske politike pa tudi kadrovskih služb, pač glede na njihovo funkcijo v poslovno proizvodnem in samoupravnem sistemu.«

Mara Ovsenik

Odlikovanci iz Železnikov.

TOZD ELEKTROMOTORJI, ŽELEZNIKI

Priznanja najprizaddevnejšim delavcem

Pred praznikom OF so v petek, 23. aprila, v kulturnem domu v Železnikih podelili državna priznanja tridesetim najprizaddevnejšim delavcem, članom kolektiva Tovarne elektromotorjev. Ob tej priložnosti, ko so hkrati proslavili tudi praznik dela 1. maj, so člani kulturne komisije TOZD pripravili pester kulturni program.

Nastopili so recitatorji, ki so uspešno dopolnili program mešanega pevskega zbora Iskra Železniki. Ta je z vrsto kvalitetnih interpretacij že zdavnaj prerasel okvire »tovarniške« kulturne ravni. S pesmimi, ki so jih predstavili na tej priložnosti, so poželi buren aplavz, ki so si ga s trdim delom in mnogimi vajami tudi prislužili. Nagradjence je pozdravil

predsednik občinske skupščine Škofja Loka Matjaž Čepin.

Odlikovanja so prejeli:
Red dela z zlatim vencem:
Demšar Jože, Eržen Rafko

Red zaslug za narod s srebrno zvezdo
Hafner Vladimir, Rakovec Anton
Šmid Janko

Red dela s srebrnim vencem
Benedičič Alojzija, Blaznik Filip, Cvek Pavle, Dolenc Urban, Gasar Maks, Hajnrihar Franc, Jelenc Janko, Kavčič Franc, Kemperle Stane, Kenda Rezka, Kramar Marjan, Lotrič Anton, Lotrič Ivana, Markelj Pavla, Nastran Jože, Porenta Rezka, Prezelj Jože, Rakovec Janez, Rovtar Janez, Šmid Marjan, Suštar Pavle, Thaler Franc, Tolar Janez, Tomše Pavla;

Medalja dela
Bertoncelj Marija. SF

Množična inventivna dejavnost v TOZD AVN

Ta dejavnost je pričela delovati v letu 1975, pred tem pa je bila v DO Aparati.

Ob prenosu te dejavnosti iz DO v TOZD smo delali po pravilniku iz leta 1969. Že dlje smo pa ugotavljali, da ta pravilnik ne ustreza več, zato smo izdelali nova časna merila, ki natančneje opredeljujejo posamezne kriterije. Ta merila so bila samoupravno potrjena. S tem je bil dosežen napredek, saj so se poleg naših delavcev pričeli vključevati tudi delavci drugih TOZD, predvsem RI. S tem se je dvignila tudi strokovna raven predlaganih inovacij.

V preteklem letu je bilo podanih 69 predlogov (med njimi trije za patentno zaščito), v katerih je sodelovalo 112 predlagateljev.

Realizirano ter s strani DS je bilo potrjenih 33 predlogov. Prihranek, ki je bil dosežen znaša 5.334.913, izplačana odškodnina pa 379.508 din. Ta podatek velja za 9 obračunanih inovacij, kajti za predloge pri katerih je letna gospodarska korist znašala manj kot 100.000 din je bila izplačana odškodnina v enkratnem znesku ter v zgornjih podatkih niso upoštevané.

Po zaslugi predlagateljev je bil rešen marsikateri proizvodni problem, zamenjano je bilo več uvoznih gradiv za domače, skratka predlagatelji so precej prispevali k relativno ugodnemu po-

slovanju v preteklem letu, čeprav smo se na splošno srečevali s težjimi gospodarskimi razmerami doma in v svetu.

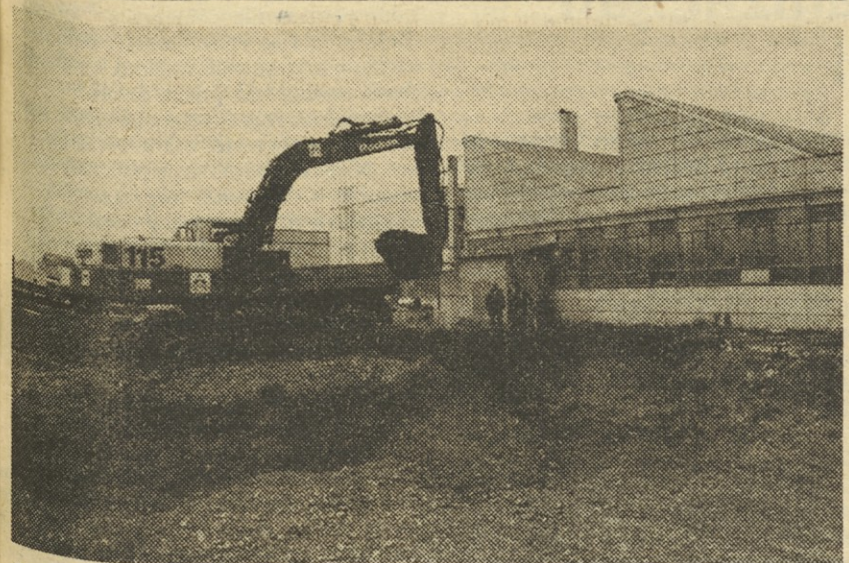
IO OO ZS naše TOZD je predlagal, da komisija za inovacije pripravi seznam najuspešnejših inovatorjev. Ob prazniku dela so bile podeljene diplome s knjižnimi nagradami naslednjim sodelavcem naše TOZD:

1. DREČNIK JERNEJ
2. KERMEJ FRANC
3. KLEMENŠEK MARKO
4. KOLMAN FRANC
5. LESKOVAR ŠTEFAN
6. MLINAR FRANC
7. PILKO BORIS
8. REMŠKAR STANE
9. TOMIČ MIRKO
10. ŽUNIČ TONE

Prejeta priznanja naj bodo vzpodbuda za nadaljnje delo nagradjencem, kakor tudi ostalim sodelavcem.

Rihard Ambrož

V današnji številki pogrešamo prispevke iz DO Avtoelektrike. Poslali so nam jih sicer pravočasno, vendar jih po zaključku pošte nismo prejeli do zaključka redakcije.

VTZD FERITI SO ZASADILI PRVE LOPATE vtorek, 4. maja 1982 za razširitev in rekonstrukcijo tovarne. Upajo, da bodo po načrtu že čez eno leto v teh novih prostorih stekli stroji.

Temeljni razvoja sistema samoupravnega obveščanja v DO Telematika

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)

Glasilo sozd »Iskra«

Informacijsko sliko v sistemu samoupravnega obveščanja DO Telematika dopolnjuje glasilo SOZD »Iskra«, ki mu v okviru našega sistema namenimo naslednjo vlogo: Glasilo SOZD naj zagotovi (globalno) obveščanje delavcev o vseh zadevah v smislu 546. člena Zakona o združenem delu, o vseh zadevah skupnega pomena za DO v SOZD Iskra, o delu DPO v okvirih DO in SOZD Iskra, o aktualnih političnih, gospodarskih, kulturnih in drugih pomembnejših dogodkih v slovenskem in širšem jugoslovanskem prostoru, o izkušnjah v sorodnih OZD, s ciljem pospeševanja integracijskih gibanj, o družbenoekonomskih odnosih delavcev, združenih v SOZD Iskra in njenih DO, zlasti tistih, ki prispevajo k doseganju boljšega gospodarjenja, o uresničevanju samoupravljanja delavcev, združenih v SOZD Iskra in njene DO itn.

Zlasti naj glasilo SOZD prispeva k integraciji interesov v okviru SOZD Iskre in obveščanja o dogajanjih na tej ravni, saj objektivno v obstoječih razmerah in potrebah edino s tem lahko (p)ostane relevanten dejavnik v sistemu obveščanja SOZD Iskra.

VSEBINA OBVEŠČANJA

Temeljne informacije za delavce

Kot strokovno podlago za določanje vsebine informacij v sredstvih in oblikah obveščanja je republiški svet ZSS priporočil uporabo »Temeljnih informacij za delavce«, ki jih je odbor za obveščanje in politično propagando pripravil konec leta 1979. »Lista temeljnih informacij za delavce« pa je bila objavljena v reviji »Obveščanje in odločanje« št. 1-80.

Te »liste« ni mogoče v vsaki OZD uporabljati enako in dobesedno.

Uresničevanje »liste« je bilo doslej zaradi slabe organiziranosti obveščanja v kranjski Iskri skoraj onemogočeno, v prihodnje pa ji (vsaj v DO Telematici) nameravamo posvetiti veliko pozornost, zato je prav, da se v vsebini teh zapisov podrobneje seznanimo z njo.

LISTA TEMELJNIH INFORMACIJ ZA DELAVCE

A — DNEVNE INFORMACIJE

1. Poslovanje

1. realizacija proizvodnje
2. realizacija prodaje
3. stanje na žiro računu

4. kritične točke proizvodnje (zastoji, izostanki z dela, kršitve delovnih obveznosti, nesreče pri delu)

II. Samoupravna dejavnost

1. Aktualna samoupravna in družbenopolitična dejavnost (akcije, sestanki)

B — TEDENSKÉ (ALI DESETDNEVNE ALI ŠTIRINAJSTDNEVNE INFORMACIJE) zajemajo vse kazalce pod A in še:

I. Poslovanje

1. nabava reprodukcijskega materiala
2. zaloge reprodukcijskega materiala
3. zaloge izdelkov (kurantne, nekurantne)
4. realizacija plačil in znesek terjatev

C — MESEČNE INFORMACIJE ZAJEMAJO VSE KAZALCE POD A IN B IN ŠE:

I. Poslovanje

1. celotni prihodek (v dinarjih)
2. celotni prihodek v primerjavi s porabljanimi sredstvi (v %)
3. nabava delovnih sredstev
4. investicijska dela
5. stopnja pokrivanja uvoza z izvozom
6. udeležba izvoza v celotnem prihodu
7. gibanje števila zaposlenih

II. Samoupravna dejavnost

1. delovanje delegacij za DPS in SIS

D — TRIMESEČNE (ČETRTLETNE) INFORMACIJE ZAJEMAJO VSE INFORMACIJE POD A, B IN C IN ŠE:

I. Poslovanje

1. amortizacija
2. investicijska dejavnost
3. izvajanje družbenih dogovorov in samoupravnih sporazumov
4. dohodek (v dinarjih)

5. dohodek na delavca (v dinarjih)
6. delež za akumulacijo
7. čisti dohodek (v dinarjih)

8. predlagana razporeditev čistega dohodka:

— del čistega dohodka za osebne dohodke (v dinarjih)

— del čistega dohodka za razširitev in izboljšanje materialne podlage dela (v dinarjih)

— del čistega dohodka za rezervni sklad (v dinarjih)

— sredstva za skupno in splošno porabo in druge namene zunaj temeljne organizacije

9. izguba (v dinarjih)

(Opomba: Če je 9. kazalec — izguba — pozitiven, potem je kazalce 4, 5, 6, 7, 8 in 9 treba nujno prikazati tudi vsak mesec.)

E — LETNE INFORMACIJE ZAJEMAJO VSE INFORMACIJE POD A, B, C IN D IN ŠE:

I. Poslovanje

1. uresničevanje srednjeročnega plana razvoja
2. spremljanje dejavnosti in razvijanje sodelovanja s krajevno in družbenopolitično skupnostjo

F — OBČASNE INFORMACIJE

I. Poslovanje

1. sklepanje pomembnejših poslovnih pogodb
2. pobude za nove vsebine in oblike združevanja dela in sredstev
3. delovanje poslovnih organov
4. morebitne ponavljajoče se težave in

ovire pri poslovanju OZD in njihovo odpravljanje

II. Samoupravna dejavnost

1. odločanje z osebnim izjavljanjem (referendum, zbor delavcev ipd)
2. obramba in družbenozaščitna dejavnost
3. delovanje družbenopolitičnih organizacij (sporočila, pobude, akcije)
4. delovanje samoupravnih organov (delavski svet, samoupravna delavska kontrola ipd)
5. morebitni pojavi nezakonitosti in nepravilnosti ter njihovo odpravljanje
6. delovanje internega sistema komuniciranja

III. Interesna dejavnost delavcev v prostem času

1. izobraževanje in usposabljanje (splošno, strokovno, idejnopolično — kvantitativni kazalci)
2. ljubiteljska dejavnost
3. šport, rekreacija, oddih
4. srečanja (strokovna, družabna)

Številni podatki bodo svoj namen dosegli le, če bodo opremljeni s primerjavami in komentariji glede na ustrezno prejšnje obdobje, plan (ob trimesečnem in daljšem obdobju), rezultate drugih TOZD v okviru DO, rezultate drugih sorodnih TOZD izven DO in podskupine v Sloveniji in Jugoslaviji ter glede na gibanja na domačem in mednarodnem trgu.

Kadar podatki ugotavljajo pomembnejše odstopanje od plana, oz. ugotavljajo kritične pojave, je obvezno treba pojasniti stanje z vzroki in s sprejetimi, ali predlaganimi ukrepi za ureditev razmer.

(Se nadaljuje)

Poslovanje IEZE v prvem četrtletju

Letošnje poslovno leto, v zaostrenih gospodarskih pogojih zahteva najresnejše sodelovanje vseh zaposlenih. Podatki, številke in suhoparna dejstva so včasih dolgočasni. Res pa je, da so številke in dejstva nujnost, brez katere ne moremo sodelovati pri gospodarjenju in soočati. Zato smo povzeli na kratko poročila strokovnih in poslovnih delavcev na zadnji seji sindikata Iskre IEZE.

PRVO ČETRTLETJE JE BILO USPEŠNO

Vodja področja za plan, analize, organizacijo in informatiko Miodrag Stapski pravi, da lahko prvi kvartal označimo za uspešen, kar potrjujejo številke o poslovanju.

Celotni prihodek so dosegli napram načrtovanemu skoraj 100%. Dohodek so ustvarili v višini 28% letošnjega programa, ali 112% kvartalnega plana. Čisti dohodek pa so realizirali z 29% letnega načrta ali 116% četrtletnega načrta. Obnašali so se izredno gospo-

Po posameznih TOZD pa so dosegli takole realizacije:

	Četrtletje %	Leto 1982 %
Elektroliti	105	24
KEKO	136	32
Feriti	115	27
Keramika	ni podatkov	
Magneti	97	19
Orodjarna	104	28
Polprevodniki	110	25
SEM	123	27
Upori	89	26
HIPOT	104	26
Industrijska elektron.	96	24
Iskra IEZE	105 %	25 %

Mikroelektronika je dosegla 16% kvartalnega plana in 4% letnega plana in če prištejemo še to je dosežen četrtletni načrt realizacije 99% tromesečnega programa in 23% letnega načrta. Slabši rezultati so v izvozu. Skupno so izvozili za 3,184 milijona izdelkov. To pa je pod načrta, saj je le 18% letnega načrta namesto 25. Tudi tu je precej razlik po TOZD, saj so nekatere izvozile več kot so načrtovale, druge pa

99%. Vendar je ta proizvodnja 35% večja kot v istem obdobju lani. Žal pa nekatere TOZD zaradi pomanjkanja surovin močno zaostajajo, tako Elektroliti, ki so dosegli le 85% lanske proizvodnje v tem času. Pri tem pa je največja škoda to, da so v tej TOZD najboljše opremljeni z avtomatsko in mehanizirano opremo, pa je zaradi znanih ovir ne morejo porabiti z vsemi zmogljivostmi.

V celoti pa so razpravljali menili, da je treba obstoječi proizvodni program dopolnjevati, tako po kvaliteti kot po zanesljivosti, saj je utečena proizvodnja že našla pot v izvoz. Treba je le več avtomatizirati, racionalizirati in poiskati tudi organizacijske oblike, ki bodo najboljše izkoristile obstoječo tehnologijo in zaposlen kader.

Predvsem pa mora veljati generalna

Na spomladanskem velesejmu le zastopstva

Letošnji Mednarodni spomladanski zagrebški velesejem je sestavljalo 12 specializiranih prireditelj, v ospredju pa so bili široka potrošnja, gradbeništvu in kmetijstvu, tehnična ustvarjalnost mladih, v središču pozornosti pa je bila zlasti zabavna elektronika na tako imenovani »Interdisc« razstavi.

Velesejem je zbral razstavljalce iz skoraj vseh gospodarskih vej; skupno se je predstavilo 1769 razstavljalcev, od tega 216 iz tujine. Razen Jugoslavije je na velesejmu sodelovalo 19 tujih držav. Med splošne podatke o prireditvi, ki pa vsekakor precej zaostaja za svojo jesensko dvojčico, naj uvrstimo tudi to, da so odprti in zaprti prostori skupno merili 154.000 kv. m, samo prireditelj pa si je povprečno vsak dan ogledalo po 50 tisoč obiskovalcev.

Iskra se letošnjega spomladanskega sejma ni udeležila v takšnem obsegu kot v minulih letih. Predstavili smo se le na specializirani razstavi Interdisc, a še to ne z Iskrinimi izdelki, pač pa z akustičnimi aparati izmed vodilnih svetov-

nih firm zabavne elektronike japonskega Fisherja, katerega generalni zastopnik smo v Jugoslaviji.

Maks Gašperlin in Borut Janežič iz TOZD Zastopstva v Iskri Commerce, ki sta delala na tej stojnici sta povedala, da je bilo zanimanje za ojačevalce, zvočnike, kasetofone, gramofone in radijske sprejemnike japonske firme Fisher izredno veliko. Lani je Iskra prodala na jugoslovanskem tržišču za 500 tisoč nemških Mark Fisherjevih hišnih naprav, letos pa bo ta številka verjetno še dosti višja.

Čeprav Iskra letos ni imela svoje stojnice, saj smo se odločili, da bomo prihodnje sodelovali le na specializiranih razstavah — delno zaradi Iskrine usmeritve v profesionalno tehniko, delno pa tudi zaradi varčevanja, smo med ogledom velesejma večkrat nalteli na kak Iskrin izdelek pa naj bo to med eksponati nekaterih trgovskih firm, zlasti pa v paviljonu kjer so mladi razstavljali s čim in kaj lahko naredijo med organiziranim varstvom, v šoli ali pa v prostem času.

Stane Kovačič.

darjo, saj so dosegli 176% načrtovane akumulacije v prvih treh mesecih, v skladu skupne porabe pa je 108% v primerjavi z načrtovanim. Osebnih dohodkov so razdelili tako, da so razdelili le 96% načrtovanih sredstev. Vse TOZD so pozitivne, razen Mikroelektronike DO v ustanavljanju. V primerjavi z lanskim letom pa so dosegli večji dohodek za 40%, dosegli pa so povprečni osebni neto dohodek 11572 din na zaposlenega mesečno. Proizvodnjo so realizirali po dinamičnem planu s 100%, kar je 35% več kot lani v istem obdobju.

TUDI TEŽAV NI MANJKALO

Predsednik KPO Stane Kovačič pa je povedal, da so imeli poleg dobrih uspehov tudi precej težav, na prvem mestu pa so bile težave z reprodukcijskim materialom. Manjkalo je domačega in uvoženega materiala, poleg tega pa je bilo tudi mnogo zahtev po plačevanju surovin z devizami tudi pri domačih dobaviteljih. Kljub vsemu pa so nabavne službe svoje naloge zadovoljivo opravile kljub dodatnim naporom in velikemu osebnemu angažiranju.

Ob občasnem pomanjkanju reprodromaterialov pa je bilo tudi precej težav v proizvodnji. Često je bilo treba menjavati programe in delati tisto, za kar je bil material na razpolago. Ob tem je bilo več dela in naporov, pa ob manjših serijah in zastojih manj efekta.

Pokazala pa se je večja aktivnost izvoznikov, saj so če že ne takoj v začetku leta, pa februarja in marca uspeli pridobiti toliko naročil, da so praktično pokrite vse kapacitete v DO IEZE, namenjene izvozu. To pa je mnogo boljši položaj kot je bilo lani v tem času. Zato zaslužijo sodelavci IC in domače komercialne vso pohvalo. Žal pa zaradi pomanjkanja materialov ni mogoče slediti vsem izvoznim naročilom, kar pa povzroča nepopravljivo škodo pri inozemskih kupcih.

Uspelo je tudi izterjati več kot tretjino zapadlih terjatev od inozemskih kupcev. Na začetku leta so obveznosti zunanjih partnerjev znašale preko dveh milijonov dolarjev, koncem aprila pa okrog 1,4 milijona dolarjev. Ta priliv je bil dobrodošel in je omogočil rednejšo preskrbo z reprodukcijskim materialom.

Tudi dinarska likvidnost je delala preglavice. Zlasti pozicije obratnih sredstev se niso gibale tako, kot so predvideli v načrtih. Naraščajo zaloge reprodukcijskega materiala, kar seveda močno bremeni likvidna sredstva poslovnega sklada. Tu se bo treba obnašati gospodarnije, zlasti v nekaterih TOZD.

UGODNA REALIZACIJA

O realizaciji oziroma prodaji je pripravil poročilo Avgust Bregar in ugotovil, da je bila prodaja prve tri mesece dokaj ugodna. Na domačem trgu so prodali za 56 starih milijard din izdelkov (vključno z Mikroelektroniko). To pa predstavlja 99% predvidene prodaje v 1. kvartalu, oziroma 105%, če ne upoštevamo Mikroelektronike. V primerjavi z letnim načrtom pa pomeni, da so prodali 25% predvidene proizvodnje.

Avgust Bregar.

precej manj. Tu je zlasti opazen premik v Magnetih, ki je precej izvozel kljub znanim težavam z uvozom reprodromateriala.

Ob vsem tem pa je treba računati tudi z novimi ukrepi, ki skoro gotovo ne bodo prinesli večje možnosti porabe ustvarjenih deviz. Verjetno, vsaj predlogi kažejo tako, da bo treba več prispevati za obveznosti širše družbene skupnosti.

RACIONALIZIRATI SEDANJI PROIZVODNI PROGRAM

O proizvodnji v prvih treh mesecih je poročal član KPO Ludvik Simončič.

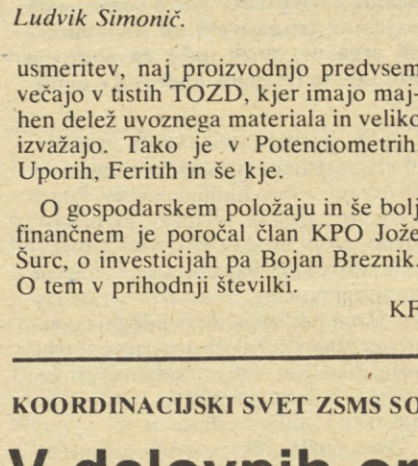

Miodrag Stapski.

Največ zastojev in motenj v proizvodnji je bilo zaradi pomanjkanja reprodukcijskega materiala. Vendar so povsod reševali ta problem sproti, s fleksibilnim prilagajanjem trenutnemu položaju. To pa se pravi, da so pač proizvajali tisto, za kar so imeli surovine in polizdelke. To pa je seveda proizvodnjo podražilo in močno zmanjšalo storilnost.

Še težje pa je bilo v tistih TOZD, v katerih so pretežno odvisni od uvoženega materiala in ga ne morejo zamenjati z domačim. Tako so v Mokronogu delali le s 40% zmogljivosti, podobno v Magnetih, drugod pa je bilo bolje. Prav zaradi teh težav pa je bil načrt proizvodnje realiziran v prvih treh mesecih le s 23% letnega programa. To pa pomeni, da je dosežen kvartalni plan z

Miodrag Miloradović z darilom najstarejših sodelavcev.

Ludvik Simončič.

usmeritev, naj proizvodnjo predvsem večajo v tistih TOZD, kjer imajo majhen delež uvoženega materiala in veliko izvažajo. Tako je v Potenciometrih, Uporih, Feritih in še kje.

O gospodarskem položaju in še bolj finančnem je poročal član KPO Jože Šurc, o investicijah pa Bojan Breznik. O tem v prihodnji številki.

Miodrag Miloradović v pokoju

V tovarnah IEZE v Stegnah smo poznali Mileta iz Magnetov le kot Mileta, čeprav smo vedeli, da je to Miodrag Miloradović. Mile se je rodil v Beogradu, v delavski družini. Leta 1944 je odšel v partizane in prehodil z njimi do maja 1945 vso Jugoslavijo. Po demobilizaciji pa je ostal v Ljubljani in se zaposlil na tedanjem IEV.

KOORDINACIJSKI SVET ZSMS SOZD ISKRA

V delovnih organizacijah različno delavni

Ob pregledovanju aktivnosti mladine v posameznih delovnih organizacijah na sestanku KS ZSMS SOZD Iskra, ki je bil v Ljubljani 23. aprila, je bilo predvsem moč razbrati razlike pri obsegu in intenzivnosti posameznih koordinacijskih svetov. Od popolnega zatišja (če lahko neaktivnosti tako pravimo), kakršno je že skoraj leto dni v DO Avtomatika pa do živahne dejavnosti, ki jo beležijo v Semiču.

V delovni organizaciji IEZE osnovne organizacije ZSMS povečini živahno delajo, kar pa ne bi mogli trditi za koordinacijski svet, ki ga že maratonsko dolgo oblikujejo, a še vedno ni znana sestava. V novi delovni organizaciji Delta bodo v kratkem sklicali ustanovno konferenco, saj bo treba združiti in povezati delo TOZD Računalniki in še do nedavnega samostojne DO Delta.

V delovni organizaciji Telematika snujejo doslednejšo organiziranost, kar pa mladih seveda ne zavira pri vsakodnevni dejavnosti. Tako so imeli pred nedavnim očiščevalno akcijo, sodelovali so pri izobraževanju praktikantov, konstituirali osnovno organizacijo v DSSS itd.

V Semiču, v delovni organizaciji Kondenzatorji, evidentirajo člane ZSMS med 800 mlajšimi od 27 let. Mladi tam izdajajo svoje glasilo, ustanovili so klub študentov, trenutno pa imajo seveda največ zadolžitev v zvezi z bližnjim praznovanjem dneva Iskre, ki bo na njihovem »ozemlju«, pa še bi

lahko naštevali — mladi so resnično delavni!

V široki potrošnji bistveno novih dogajanj ni, saj je bila pred nedavnim vodilno programska konferenca. Natančneje so se dogovorili o načrtu dela, zadolžitvah, imenovanju vodstva, kmalu pa bodo seveda tudi pričeli delati.

Podobne, čeprav ne enake težave kot v IEZE imajo mladi v DO Avtoelektronika. Nikakor jim ne uspe povezati dela mladih v osnovnih organizacijah v Šempetru in dislociranih enotah. Dejavnost pa mladi seveda so — precej dela imajo, npr., z organizacijo pohoda po poteh IX. korpusa itd.

V Centru za elektrooptiko imajo velik odstotek aktivnih med maloštevilnimi mladimi — od 70 članov je delavni kar 30, kar je proporcionalno verjetno zelo blizu rekordu, če to seveda sploh ni v Iskri. Industrija sistemov za elektrovezje je mlade »zaposlila« z obravnavanjem osnutka sanacijskega načrta, dogovarjajo se o delovnih brigadah pa evidentiranje ne poteka najbolj uspešno.

V Iskri Commerce so imeli pred kratkim programsko konferenco, kjer so zopet podčrtali že znan problem — kako povezati delo mladih v enotah, ki jih ta delovna organizacija ima po vsej Jugoslaviji? V nasprotju z zaskrbljenostjo teh mladih pa se majhna osnovna organizacija v Institutu za kakovost in metrologijo, ki šteje 11 članov, lahko predstavi z nezainteresirano nastjo za take in drugačne mladinske probleme in dejavnosti.

Beseda na sestanku mladinskih funkcionarjev je tekla tudi o bližnjem srečanju mladih elektro in elektronske industrije Jugoslavije v Banja Luki, ki se ga bo udeležila tudi delegacija mladih SOZD Iskra.

Bliža se XI. kongres ZSMS, na katerega se pripravljata tudi mladina v Iskri. Evidentiranje za udeležence tega kongresa sicer poteka v občinskih okvirih, kar pa ne sme postati zadržek, da Iskra ne bi dejavno sodelovala. Sprejet je bil dogovor, da morajo v osnovnih organizacijah predlagati največ svojih članov, ki naj bi se kongresa udeležili. Organizirati bo treba tudi skupni sestanek z vsemi Iskrinimi delegati in seveda oblikovati enotna, vsklajena stališča.

Vsem Iskrašem pa bi ob tej priložnosti rad povedal največjo izkušnjo, ki sem si jo pridobil v Iskri: V slogi je moč. Iskra, enotna in z enotnim konceptom pa ima pred seboj vse možnosti, v domovini in tujini, nam je dejal Mile ob slovesu.

DOPISUJTE V ISKRO!

Tudi v IC se otepajo s težavami

Iskra Commerce je v letošnjih prvih treh mesecih prodala, oz. opravila storitev za 4,7 milijarde dinarjev. S tem je letošnji načrt uresničila 19%, v primerjavi s lanskim prvim trimesečjem pa je ta vsota za 30% višja.

Med najhujše probleme, ki so pestili ta kolektiv skupnega pomena za vso Iskro, naj vrstimo predvsem neurešnjevanje izvoznih obveznosti, vse večje uvozne omejitve, visoke terjatve doma in v tujini, pomanjkanje nekaterih izdelkov in ne zadostne odplačevanje številnih dajatev.

Iskra je v prvem četrtletju izvozila za 44,6 milijona dolarjev izdelkov. S tem je letni plan uresničila samo 19%, kljub temu pa je bil izvoz v primerjavi z enakim obdobjem lani za dobro petino večji.

V obdobju januar — marec je Iskra kupila na tujem za nekaj več kot 22 milijonov dolarjev reprodukcijskih materialov in opreme. S tem je uvozni načrt uresničila le 16% v primerjavi s lanskim prvim trimesečjem pa se je uvoz zmanjšal skoraj za polovico. Z izvozom naših izdelkov smo krili 102% uvoza blaga.

Daljši članek o našem izvozu v prvih treh mesecih bomo objavili prihodnje, zato tokrat le še to, da smo bili pri izvozu uspešnejši na klirniško območje: letošnji načrt za izvoz na to območje smo uresničili 22%, tistega za konvertibilno območje pa le 17%.

Neprestano pomanjkanje deviz in uvoznih pravic je v prvih treh mesecih še kako oteževalo preskrbo Iskrinih proizvodnih delovnih organizacij s surovini in reprodukcijskim materialom. In to ne samo uvoznih pač pa tudi domačih, saj številni jugoslovanski proizvajalci svoje dobave še vedno pogosto združevanje deviznih sredstev za uvoz reprodukcijskih materialov in za pokrivanje deviznih obvezno-

sti do dobaviteljev. Največji izpad je Iskra Commerce zabeležila pri hladno valjanih trakovih, hladno valjani pločevini in paličastih jeklih, nič bolje pa ni bilo pri barvnih kovinah, kablji, lakiranih žicah in kemikalijah.

V uvodu smo že omenili, da sodi pomanjkanje nekaterih Iskrinih izdelkov med hujše probleme, ki so pestili Iskra Commerce. Jugoslovansko tržišče je trenutno zlasti nenasitno na področju barvnih televizorjev, radijskih aparatov, sesalcev, štedilnikov, električnih ročnih orodij in še nekaterih drugih izdelkov. Hkrati v Iskrinih industrijskih prodajalnah in seveda v veletrgovski mreži vse bolj opazajo padec konjunktura na tržišču in vse manjšo plačilno sposobnost kupcev.

Omenili smo tudi visoke terjatve, ki so najbolj pereče v TOZD Zunanji trg. Te terjatve so se v prvih treh mesecih povečale za 7% in to kljub sanacijskemu načrtu. Z daj znašajo več kot 3,3 milijarde dinarjev. Po drugi strani pa je vrednost zalog sorazmerno nizka in se je v primerjavi s koncem lanskega leta še zmanjšala.

Kot rečeno je Iskra Commerce v prvem trimesečju uresničila letni plan 19%. Ta številka velja seveda za celoten kolektiv, po posameznih temeljnih organizacijah pa je položaj precej različen. Najbolj so se četrtletni obveznosti približali v Servisu in Marketingu. Tako so npr. v skoraj vseh servisnih delavnicah in produktnih sektorjih presegli plan prodaje storitev pa čeprav so se pogosto srečevali s pomanjkanjem nekaterih kurantnih rezervnih delov.

LD

Najbolj kritično moramo obravnavati področje telefonskih in telegrafskih sistemov, zaradi tega, ker so tu največje možnosti nadomeščanja in ker so bila tudi nasprotovanja tu največja. Pri tem še velja, da ima program telegrafije bistveno večji delež vgrajenega domačega repromateriala od programa telefonije. Kljub temu pa lahko rečemo, da smo zaradi izrednega prizadevanja posameznih sodelavcev veliko naredili na spremembi dokumentacije in to zlasti na področju kondenzatorjev, polprevodnikov, feritov in relejev. Nadaljujemo pa še na področju kristalov in ostalih komponent ter mehanskih delov. Tako smo morali zaradi majhnih količin plastičnih označevalnih profilov združiti naše potrebe z ATC iz Kranja, če smo hoteli izdelati doma tak profil. Kooperant, ki to proizvaja je preskrbel tudi domač material.

Na programu instrumentov so bili prav tako doseženi dobri rezultati. Omenim naj predvsem zamenjavo transformatorske pločevine z uvoženo s klirniškega področja, s čimer smo dosegli tudi izredno izboljšanje ekonomike. Zaradi pomanjkanja časa je bila namreč odločitev sprejeta s tveganjem, saj dotlej še nismo opravili vseh preizkusov. Morda je bilo celo boljše tako, ker vzorci niso zadovoljili. To bi sicer bilo videti dokaj lahkomišno, če ne bi hkrati predvideli uporabe te pločevine za druge namene, če ne bi ustrezala našim zahtevam. Vendar pa se je na koncu le izkazalo, da povsem ustreza ter, da je možen izvoz transformatorjev iz te pločevine na zahodno tržišče. Veliko je bilo še narejenega na področju zamenjave v kooperaciji s firmo Carl Zeiss tako, da je močno zmanjšal pretok s konvertibilnega področja na klirniško.

Na področju radijskih zvez je bilo največ narejenega s poslovnimi odločitvami, pri čemer ostaja kooperacija z IRET še naprej nedorečena zaradi specifičnega položaja tega sodelovanja.

Kako v naslednjih letih?

Možnosti nadomeščanja še nikakor niso izkoriščene, seveda pa na tem področju ne gre po načinu »prišel, videl, zmagal«. Potrebni bodo veliki napor, še posebej, ker pri nas nimamo tako dobrih poslovnih navad kot na razvitih zahodnih tržiščih.

Nadalje ugotavljamo, da nam predstavljajo velik problem tudi majhne in razdrobljene serije ter neizvedena tipizacija, oz. standardizacija. Največ pa bi lahko naredili, če bi znali namesto uvoženega materiala vgrajevati ne toliko domač reprodukcijski material, ampak domače znanje. Smo delovna organizacija z zelo velikim raziskovalnim in razvojnim potencialom in to bi se že moralo bolj odraziti na večji novoustvarjeni vrednosti v bruto produktu.

Glede naše kratkoročne usmeritve pa naslednje: 30% repromateriala iz uvoza je naš cilj, ki ga v nekaj letih moramo doseči. Veliko bi pri tem lahko prispevala tudi jasnejša programska usmeritev, ki bi omogočila usmerjanje akcij v pravo smer.

Prve rezultate vseh omenjenih prizadevanj pričakujemo že v letošnjem letu in sicer: ob že omenjenem zmanjšanju uvoza za 1 milijon dolarjev bomo dosegli še za 10 milijonov din gospodarske koristi, kar vsekakor ni mogoče zanemariti. B.Č.

S področja ugotavljanja in zagotavljanja kakovosti izdelkov in storitev

Ob organizacijskih spremembah pri formiranju delovne skupnosti v Avtomatiki smo večkrat poročali tudi o pripravah, poteku in ciljih delovanja ene izmed njenih enot — področja za kakovost. Kakovost je ena od bistvenih družbeno-ekonomskih kategorij, ki mora imeti v vseh delih inovacijskega in proizvodnega procesa ustrezno mesto in vlogo. Nosilci odgovornosti pri izvajanju tovrstne dejavnosti morajo biti predvsem vodilni in vodstveni delavci, z ustrezno motivacijo pa moramo stimulirati prav vsakega posameznika za njegov prispevek k dvigu kvalitete izdelkov.

Avtomatika je glede na proizvodni program izredno heterogena organizacija. Ta raznolikost se odraža tudi v organizaciji služb kontrole kakovosti. Skupaj s službami v TOZD predstavlja področje za kakovost namreč celovit sistem, poleg tega pa enega od glavnih nosilcev sistema zagotavljanja kakovosti v smislu določanja kakovostnih zahtev, stalnega nadzora, izvajanja laboratorijskih preizkusov in preizkusov zanesljivosti izdelkov, izvajanja posebnih analiz in uvajanja sistemskih rešitev.

Tokrat si oglejmo nekaj ugotovitev, ki izhajajo iz vsakodnevne prakse delavcev tega področja. Čeprav strnjene v povzetek, dokaj zgovorno nakazujejo probleme in težave, s katerimi se srečujemo in katere bo potrebno odpraviti, če bomo hoteli doseči takšno kvaliteto domačih izdelkov, ki bodo konkurenčni predvsem na zahtevnih tujih tržiščih:

— vse pre malo se še zavedamo, da na doseženo raven kakovosti izdelkov in storitev vplivajo vsi zaposleni. Tako imenovani krog kakovosti, ali inovacijsko proizvodni krog zajema vse člene poslovnega procesa in, če je samo eden izmed njih slab, je proces oviran, ali se celo ustavi. Posledice so vidne v ne normalno visokih stroških, neustrezni kakovosti izdelkov, nedoseganju dobavnih rokov, čezmernih reklamacijah in izgubi trga.

— v nekaterih TOZD je zaslediti vse premajhno pripravljenost za vlaganje sredstev v dejavnosti, ki so potrebne za spremljanje proizvodnje in med katere sodi tudi kontrola kakovosti,

— neustrezna kakovost vhodnih gradiv negativno vpliva na samo proizvodnjo, na kakovost izdelkov in storitev, kar ima za posledico zamujanje dobavnih rokov,

— želje in potrebe TOZD, da bi izpolnile količinske načrte proizvodnje mnogokrat zanemarijo vprašanje kakovosti. Iz izkušenj moramo opozoriti, da so kupci bolj tolerantni do zamujanja rokov, kot pa do nedoseganja dogovorjene kakovosti izdelkov. Žal pa se vse prepoosto pojavljajo primeri, ko zaradi proizvodnih težav zamudimo dobavne roke, poleg tega pa pošljemo kupcu še nekakovostne izdelke. Zato naj odgovorni v TOZD rajši iščejo reši-

tev v sodelovanju s tehničnimi službami ne pa da popuščajo pri kakovostnih zahtevah,

— službe kontrole kakovosti so dolžne ugotavljati ustreznost izdelkov, oz. storitev glede na zahteve v tehnični dokumentaciji in o tem sproti obveščati ustrezne službe v TOZD in DSSZ. V primeru večjih odstopov lahko predlagajo zaustavitev proizvodnega procesa. Vendar pa niso pooblaščenec o rešitvi same odločati,

— žal pa na informacije, ki jih posredujejo drugim službam, velikokrat ni ustreznega odziva, čeprav vemo, da z rešitvijo problema vplivamo na zmanjšanje stroškov,

— sistem zagotavljanja kakovosti mora predstavljati zaprt regulacijski krog. To pomeni, da moramo imeti predvidene povratne zanke, ki avtomatično reagirajo na spremembo vhodnih veličin, ali samega procesa, če izhodni podatki odstopajo od predvidenih. Čim krajši je odzivni čas, tem manjša so nihanja, odstopi od želene vrednosti, boljši sistem zagotavljanja kakovosti imamo,

— vedno bolj pomembno mesto zavzema v svetovni trgovini pojem zanesljivosti. Zato bo potrebno na tem področju naših izdelkov, elementov, naprav in sistemov v naslednjih letih izredno veliko vložiti, tako v kader, izobraževanje in opremo. Le na ta način bomo lahko sledili svetovnemu razvoju.

Obvestilo vsem TOZD in DSSZ v Avtomatiki: izvršilni odbor delavskega sveta delovne organizacije je na 10. redni seji dne 6. 5. 1982 sprejel naslednji sklep: »Izvršilni odbor DS določa osnutek Pravilnika o uporabi in pregledu meril v DO in ga posreduje delavcem TOZD in delovne skupnosti v javno obravnavo, ki bo zaključena 31. 5. 1982. Vse pripombe in predloge sprejema področje za Pravno splošne zadeve. Š.D.

DO ELEKTROZEVE

Nadomeščanje uvoženega repromateriala z domačim

Trenutno najtežji problem, ki bremeni poslovanje DO Elektrozeve je pomanjkanje uvoženega repromateriala. Zagotavljanje deviz in uvozne kvote že predstavlja usodno oviro, saj doberšen del proizvodnje v DO stoji, ali pa obratuje samo z delno zmogljivostjo. Posledico za tak položaj je vsekakor iskati v dolgoletni poslovni usmeritvi, ki je temeljila na ugotovitvah, da za tako zahtevne visokoprofesorialne naprave kot jih izdeluje DO Elektrozeve, ni možno najti ustreznega repromateriala na domačem tržišču, konkurenčnost najmočnejših svetovnih firm, ki razpolagajo z daleč večjim strokovnim in proizvodnim potencialom pa tudi ne dopušča možnost izvoza naprav na konvertibilna tržišča. Če še upoštevamo trenutni gospodarski položaj, ki postavlja pogoj, da kdor ne izvažja ne more uvažati ter, da je vsak premik v proizvodnji visokoprofesorialnih naprav lahko izvedljiv samo dolgoročno, vidimo kako zahtevne naloge še čakajo DO Elektrozeve.

Kljub temu pa v DO pospešeno delajo na odpravi teh težav in kot kažejo dosedanja rezultati se bo dalo še marsikaj narediti — možno bo več izvažati kot je morda pred leti kazalo, doberšen del uvoženega repromateriala pa bo zaradi pospešenega dela na preverjanju kvalitete nekaterih domačih sestavnih delov, tudi možno nadomestiti. Kakšne možnosti se pri tem kažejo in kaj je bilo doslej narejenega bomo poizkušali delno prikazati tudi v tem prispevku. Naš sogovornik je bil vodja projekta nadomeščanja uvoženega repromateriala Stanko Pavčič.

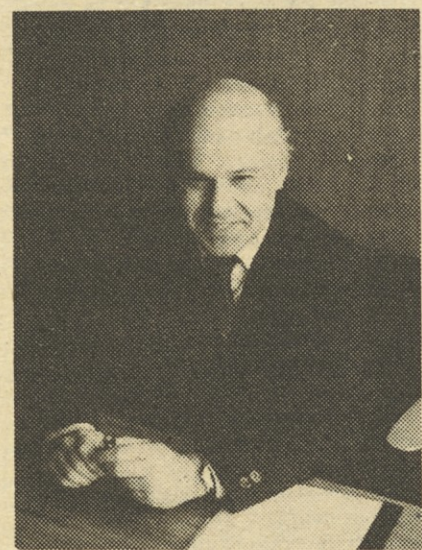
Ali lahko preživijo programi, pri katerih je delež uvoženega repromateriala 70%?

Najbrž zelo težko, se posebej če se pri tem vrednost uvoženega repromateriala močno približuje ceni same naprave na svetovnem trgu, kar je značilno za nekatere naše programe telefonije in radijskih zvez. Ugotavljamo lahko, da se nam škarje uvožno-izvoznih cen zapirajo, obremenjujejo pa nas še nekatere subjektivne tržne metode. Vzporedno z omenjenim problemom so se nam začele stopnjevati še težave pri uvozu repromateriala tako, da smo že v lanskem letu sprejeli projekt: »Substitucija uvoženega repromateriala z domačim, s poudarkom na tehničnih možnostih.«

Ta projekt sprva ni dobil prave podpore pri nekaterih naših strokovnih delavcih, čeprav je postajalo že očitno, da na tem področju ne izkoriščamo vseh možnosti. Kot glavni vzrok odklanjanja so se postavljali predvsem vprašanje visoko profesionalne kvalitete, ki ga zanesljivo ne gre omalovaževati. Vendar pa je odklonilno stališče prav tako nesprejemljivo. V Telematiki, ki ima nam zelo sorodne programe so dosti manj oklevali z nadomeščanjem uvoženega materiala.

V sanacijskih programih, ob reorganizaciji v letu 1979, substitucija uvoženega materiala ni bila niti omenjena, čeprav bi tistim, ki so vsaj malo zasledovali razmere na zunanjetrgovinskem področju, moralo biti že tedaj jasno, da zadolževanje v tujini ne bo moglo trajati v nedogled in, da bo prišlo do radikalnih sprememb na tem področju.

Računanje na programe, kjer zagotavlja devize kupec pa tudi ni realno, saj strateška usmeritev takšnih kupcev temelji prav na uporabi domačega repromateriala. To je sistemska usmeritev, ki jo ti kupci tudi gmotno podpirajo in, ki je že poka-

Stanko Pavčič.

zala pozitivne rezultate. To tudi ne pomeni avtarkije, ampak le zagotavljanje redne oskrbe na področju elektronike. Gre torej za infrastrukturno izgradnjo, ki bo zlasti z uporabo mikroelektronike lahko dokaj uspešna, čeprav moramo ob tem že tudi ugotoviti, da naše potrebe že prehitevajo razvoj domače mikroelektronike.

Kako uresničujete program nadomeščanja uvoženega repromateriala?

Po nekaj mesečnih izkušnjah s projektom bi lahko dejali, da se je le začelo njegovo uresničevanje. Kljub vsem težavam bomo uspeli nadomestiti za 1 milijon dolarjev uvoženega materiala s konvertibilnega področja z domačim, oz. z materialom s klirniškega področja. To nam bo uspelo kljub temu, da je bil v prvotnem načrtu zajet tudi delež v napravah za posebnega kupca, ki zaradi izteka programa ne bo uresničen.

Slušatelji višje upravne šole v Žužemberku

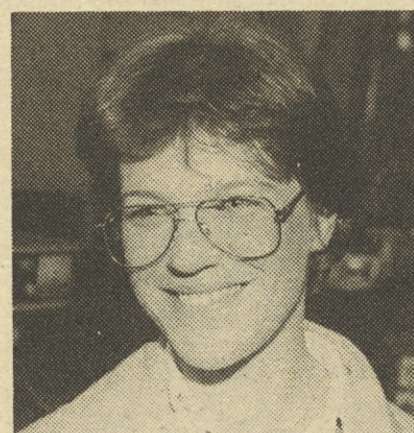
Slušatelji drugega letnika Višje upravne šole iz Ljubljane so prejšnji teden obiskali TOZD Keramični kondenzatorji v Žužemberku. Ekскурzijo je vodil prof. Mitja Kamušič, namen obiska pa je bil spoznati praktičen primer dela, gospodarjenja, samoupravljanja, družbenopolitičnega dela in upravne ureditve v tovarni, ki je organsko povezana s krajevno skupnostjo, občino in svojo regijo.

Študente je pozdravil direktor Dušan Lavrič in jim zelo izčrpno predstavil celotno poslovanje in delo v tej tovarni. Razlaga je obsegala ves proces proizvodnje, od nabave, prek vhodnih kontrol, proizvodnje pa vse do trga, domačega in izvoznega. Študenti so se posebej zanimali za tehnične izboljšave, zlasti za inovacije, ki bistveno vplivajo na produktivnost in pogoje dela.

Vodja splošno kadrovskega področja DO IEZE je slušateljem predstavil ustroj SOZD Iskra in DO Industrije elementov. Študenti so postavljali zelo praktična vprašanja o namenu združevanja v Iskra in DO. Posebej jih je seveda zanimal izvoz pa tudi samoupravna ureditev in obveščanje v tako veliki in prostorsko razširjeni organizaciji.

Tehnični vodja TOZD KEKO Bogo Longar je slušatelje peljal skozi proizvodnjo in predvsem razložil potek proizvodnje osnovnega artikla: keramičnega kondenzatorja. Spotoma je predstavil tudi celo vrsto domačih tehnoloških in konstrukcijskih uspehov, ki služijo avtomatizaciji te zelo specifične proizvodnje. Razložil je tudi vse dobre in slabe strani delovnih pogojev, tehnično in strokovno zahtevnost dela v obratih, na trakovih in v posameznih fazah.

Študenti so pozorno sledili in mnogo vpraševali. O vtisih smo povprašali tri obiskovalce:

Bojana Rajkovič: predvsem moram reči, da mi je v proizvodnji padla v oči velika natančnost pri delu. To je gotovo bolj precizno delo, kot mislim, da ga bom opravljala jaz. Mislim, da je tako delo zaradi narave tehnologije kljub dobrim zunanjim pogojem težko, monotono in utrudljivo.

Jože Bonča: mislim, da je ta tovarna na pravi poti. Inovacijska dejavnost, o kateri smo slišali, obeta zlasti z novim programom večplastnega, zahtevnega

in ekonomičnega kondenzatorja, tovarni zelo prihodnost. Zlasti se mi zdi pomembno, da so se lotili proizvodnje zahtevnega elementa, ki bo imel tudi v izvozu dobre možnosti in zlasti ekonomsko ceno.

O Iskri, vaši delovni organizaciji in tej TOZD sem dobil zlasti o organizaciji zelo lep vtis, saj je prav Iskra zgleden primer racionalnega in smiselnega povezovanja.

(Nadaljevanje na 6. strani)

Prelomno leto 1981

Ugotovitve idrijskega Iskrinega kolektiva o solidnih in mnogo obetajočih rezultatih, ki so jih prigrisali v letu 1981, niso izmišljene. Produktivnost so, npr., dvignili za petino, bistveno so izboljšali notranjo organizacijo TOZD in tako postavili trdne temelje za poslovanje v letošnjem letu, ko morajo odplačati kar 130 milijonov dinarjev anuitet in obresti. Obsežna investicija, ki sicer še ni v celoti zaključena, pač terja — in daje! — svoje! Navdušenje ob lanskim, zares dobrih rezultatih pa, žal, še vedno kalijo težave pri preskrbi z reprodukcijskim materialom in potekom kooperacijskega sodelovanja z inozemskim partnerjem.

Tudi idrijska Tovarna za montažo elektromotorjev je lani reševala podobne probleme, kot velika večina ostalih proizvajalcev tovrstnih izdelkov. Izredno pereče je bilo pomanjkanje reprodukcijskega materiala, kopičile so se težave zaradi neresenega statusa kooperacij z inozemskim partnerjem, svoje pa je povzročila tudi naložbena problematika. Tovarna namreč še vedno ni zaključila investicije in to prav na tistem delu, ki ima neposreden devizni vpliv. To velja tudi še danes, saj še vedno nimajo opreme, ki bi omogočila bistveno zmanjšanje deviznih stroškov!

Vsem tem pogojem navkljub pa so doseženi rezultati razveseljivi. Celotni prihodek so povečali kar za 215 %, dohodek za 69 %, izvoz pa za 82 %. Tako visoke številke so posledica večjega obsega proizvodnje in prestrukturiranja proizvodnega programa v tehnološko zahtevnejšo in dohodkovno zanimivejšo smer. Ob taki usmeritvi so dosegli kar 84 % celotne akumulacije, ki jo je lani ustvarila široka potrošnja pa tudi

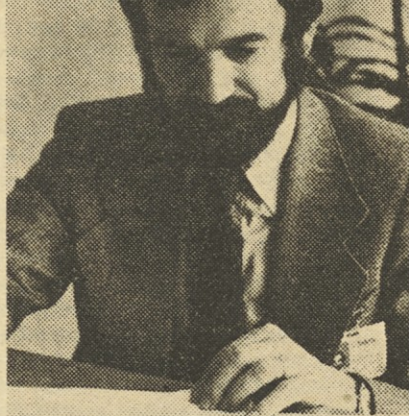
sicer so bistveno spremenili položaj, ki je še leto poprej označeval mesto TOZD v delovni organizaciji.

Lani so, npr., dosegli 14 % izvoza delovne organizacije (leta 1980 11 %), celotnega prihodka in dohodka 16 % (prej 9), delež akumulacije pa so povečali kar za dvanajstkrat. Ob tem je zanimiv tudi podatek, da je delež dohodka, ki ga namenjajo za izplačilo osebnih dohodkov najnižji v široki potrošnji.

Letošnje leto bo tudi za Idričane nad vse zahtevno, še posebej zaradi izredno visokih obveznosti, ki jih morajo odplačevati zaradi investicijskih zadolžitvev. Letos so tako prisiljeni celotni dohodek povečati kar za 113 % v primerjavi z lanskim letom, dohodek pa nameravajo dvigniti za 71 %, vse to ob 35 % povečanju števila zaposlenih. Ustvariti pa nameravajo tudi za 81 % večjo akumulacijo ob 110 % večji proizvodnji in 55 % povečanju produktivnosti ter slednjič povečati tudi izvoz in sicer za 74 %.

Tako »napete« številke pa nameravajo uresničiti, saj jim ni žal naporov, ko je treba zagotoviti material, da se stroji nenehno vrtijo. To med drugim že potrjujejo tudi rezultati, ki ilustrirajo poslovanje v prvih treh mesecih letošnjega leta. V primerjavi z enakim lanskim obdobjem so proizvodnjo povečali za 102 %, izvoz za tri četrtine, celotni prihodek celo dva in polkrat, ob 35 % večjem številu zaposlenih pa so produktivnost povečali kar za polovico.

Začeti koraki so pravilni, saj v Idriji ugotavljajo, da bodo kos velikim zadolžitvam, če seveda ne bo večjih težav s preskrbo. Da bodo odplačevanju kos pa bo treba tudi zagotoviti dokončane začete investicije. SF

Stanko Klemenčič-Saražin.

nacijski svet kot izvršni organ skupščine«, je poudaril naš sogovornik.

Med osnovne probleme pri oblikovanju novega Samoupravnega sporazuma je poslovni sekretar uvrstil predvsem določene nejasnosti v samem zakonu, ki se delno odražajo tudi v novem predlogu samoupravnega sporazuma. Tako na primer je ostal odprt način ugotavljanja združevanja sredstev pa tudi to, kje bodo ta združena sredstva, ali v proizvodni ali v prometni organizaciji.

Precej težav bo verjetno tudi pri oblikovanju cen. Novi zakon zahteva, da proizvodnja in prodaja skupaj oblikujeta cene in sicer tako cene za končnega potrošnika, ki jih obravnavajo kod maloprodajne cene brez prometnega davka in veleprodajne cene.

Prav raven veleprodajne cene je tista osnova, po kateri se ugotavlja obseg skupnega prihodka med Iskro in prometnimi organizacijami.

V zvezi z ugotavljanjem in razporejanjem skupnega prihodka je Stanko Klemenčič poudaril, da bo to vprašanje treba rešiti do konca leta. Po novem zakonu morajo trgovske organizacije odpreti prehodni račun, na katerem se bo stekal denar od prodanih izdelkov, s tega prehodnega računa pa mora takoj ali najpozneje v 5 dneh prerezporediti sredstva med posamezne udeležence v Iskri. Kakovostna novost bi bila v tem primeru ta, da bi prometne organizacije iz svojega prehodnega računa nakazale denar na Iskrino Interno banko in bi potem ona razporejala denar v Iskri med posameznimi TOZD.

Lado Drobež

Odbor je pripravil program dejavnosti

V prihodnjih dneh bo odbor za varstvo pri delu in humanizacijo dela DS SOZD Iskra obravnaval osnutek programa aktivnosti. Pripravljen na temelju zaključkov 2. strokovne konference januarja letos. Program aktivnosti ne bo pripomoček le za delovanje odbora, temveč tudi in predvsem za delovanje drugih oseb in organov, prav tako odgovornih za izvajanje s tega področja.

Osnutek programa ima nekaj značilnosti. Pripravljen je tako, da združuje konkretne naloge in metodološke, oz. strokovne podlage. Program v standardni obliki, z opredeljenimi nalogami, za izvedbo odgovornimi osebami in organi in roki, ne bi zadoščal, ker je področje strokovno le dokaj zahtevno pa tudi logika varstva pri delu humanizacija dela je na različnih strokovnih področjih še premalo pristona.

Zato so pri posameznih nalogah podane tudi dovolj razčlenjene metodološke, oz. strokovne podlage. Npr.: za obravnavanje (!) vidikov varstva pri delu in humanizacije dela ob letnih poslovnih poročilih so podani vidiki, ki bodo sestavljalcu takega poročila služili kot metodološka podlaga. Ali: za dogovor (!) na kolegiju glavnih direktorjev DO, da se v DO izdelajo srednje-ročno usmerjeni akcijski programi za to področje, so podani elementi za metodološki del takih programov (kakšen naj bo program, kako naj se oblikujejo konkretne naloge ipd.) in okvirna vsebina nalog.

Druga značilnost osnutka programa je, da se vanj vključujejo vse tri ravni organiziranosti Iskre: TOZD, DO in SOZD. Ob tem se že pojavljajo različna vprašanja, češ, zakaj tudi raven SOZD, saj se varstvo pri delu odvija le na ravni TOZD in kvečjemu še na ravni DO. Taka stališča ne vzdržijo kritike iz več razlogov. Naj navedem samo dva:

— Potreba po dejavnosti v varstvu pri delu in humanizaciji na ravni SOZD je bila spoznana že v prejšnjem letu, ko je DS SOZD imenoval odbor za varstvo pri delu in humanizacijo dela.

— Danes je že spoznana potreba po dejavnosti na ravni DO, ki je sicer sestavni del poslovne politike. Če SOZD svojo poslovno politiko, se mora tudi to področje vanjo vključiti.

Tretja značilnost osnutka programa je, da se naloge na vseh treh ravneh organiziranosti Iskre povezujejo v »linijah«: samoupravni in vodni liniji, liniji strokovnih področij, družbenopolitični liniji.

Mnogotere so razsežnosti skrbni delavce, za uveljavljanje njihovih pravic in obveznosti. O tem je dovolj spregovorila III. konferenca slovenskih sindikatov. Sklepi tudi obvezujejo. Vendar bi bila dejavnost, spodbujena s sklepi slovenskih sindikatov, morda nepopolna, če ne bi imela tudi »njih« pobud. Notranje pobude pa so v poslovnem sistemu Iskre. Vsi, ki poklicno ali polpoklicno ukvarjajo s varstvom pri delu in humanizacijo dela, smo prepričani, da bi bil poslovnem sistemu Iskre brez tega področja močno okrnjen in neuravnotežen. Zato nekaj korakov naprej pripomogel program aktivnosti.

Pred novim sporazumom z veletrgovino

Iskra je z jugoslovansko veletrgovsko mrežo sklenila samoupravni sporazum o združevanju dela in sredstev zaradi skupnega poslovanja že pred petimi leti. S takratno zakonodajo je bil ta sporazum povsem skladen, ni pa povsem v skladu z novim zakonom o obveznem združevanju dela in sredstev med proizvodnimi prometnimi organizacijami, ki je bil sprejet konec leta 1980. Zaradi tega je koordinacijski svet obstoječega samoupravnega sporazuma — gre za posebno samoupravno telo, ki ga sestavljajo delegati jugoslovanskih veletrgovskih organizacij in Iskre — ustanovil posebno delovno skupino z nalogo, da uskladi ta dokument z novim zakonom. Z Iskrine strani so v koordinacijskem svetu Franc Vreček, Jože Cvar in Stanko Klemenčič—Saražin, ki je tudi poslovni sekretar.

Omenjena delovna skupina, oz. komisija se je doslej sestala že večkrat ter od oktobra lani pa doslej pripravila novi Samoupravni sporazum, ki je zdaj tik pred javno obravnavo. Le-ta bo potekala po jugoslovanskih trgovskih organizacijah in Iskrinih proizvodnih organizacijah nekje do polovice tega leta, z morebitnimi dopolnili, predlogi in spremembami pa naj bi dokument podpisali po letnih počitnicah — septembra, ali oktobra. Do takrat bodo pripravili tudi Samoupravni sporazum o osnovah skupnega plana, ki izhaja iz samega zakona in je prav tako skupni planski dokument.

Kako pomembna sta ta akta, zlasti pa Samoupravni sporazum o združevanju dela in sredstev zaradi skupnega poslovanja gotovo najbolj zgovorno opozarja naslednji podatek: jugoslovanska veletrgovina z okoli 100 udeleženci mi bo letos prodala na jugoslovanskem tržišču za več kot 7 milijard dinarjev Iskrinih izdelkov. To je nekaj več kot

40 % vsega blaga, ki ga je Iskra letos namenila za prodajo na jugoslovanskem tržišču. Približno 20 % bomo prodali v lastnih industrijskih prodajalnah, preostalih 40 % pa so neposredni investicijski aranžmaji.

Seveda nas je zanimalo, v čem se novi Samoupravni sporazum razlikuje od starega. Stanko Klemenčič je v prvi vrsti opozoril na to, da novi Sporazum ni multilateralen, kajti novi zakon terja, da morata proizvodnja in trgovina medsebojne odnose urediti na dvostranski osnovi.

»Mi smo kljub temu do neke mere zadržali večstransko načelo, in to v tem smislu, da bodo enako besedilo podpisale vse trgovske organizacije, ki trgujejo z nami, kot drugo pa smo v predlogu sporazuma še naprej zadržali kot najvišje samoupravno telo skupščino podpisnic. Vsaka podpisnica Samoupravnega sporazuma bo imenovala svojega delegata v to skupščino, izmed teh delegatov pa bomo pozneje oblikovali 24-članski koordinacijski svet.«

AKCIJE KS ZSMS IC

Le peščica aktivnih

Skoraj 30 mladih iz Iskre Commerce se je v začetku maja dva popoldneva udeležilo delovne akcije pri čiščenju prostorov novega Iskrinega Centralnega servisa v Rožni dolini. Novi servis namreč te dni že zapuščajo gradbinci in je treba le še nekaj manjših posegov pred otvoritvijo tega pomembnega objekta. Mladi so počedili vse notranje prostore — očistili okna, pomili tla in obrisali stene ter postorili še marsikaj za lepši izgled novih delavnic. Vsekakor so s tem prihranili Iskri marsikatero novega tisočaka.

Delovne akcije so se udeležili domala vsi, ki jih poznamo že iz prejšnjih akcij, žal pa novih obrazov ni bilo dosti. Spet so se izkazali mladinci in mladinci iz Skladišča direkcije domače nabave v TOZD Prodaja.

Predsednik mladih v IC Đevo Kerić je glede udeležbe na akciji povedal, da so pričakovali več mladinc in mladincev, saj je bila akcija dobro organizirana, mlade pa so pravočasno obvestili.

Med bližnje aktivnosti mladinske organizacije je Iskri Commerce je Đevo Kerić uvrstil pohod mladinske pohodne brigade 99 D. Mlade aktiviste bo pot peljala v Novo Gorico, od tam pa na Lokve in Čepovan. Pohod bo 22. in 23. maja. Prijave sprejema predsednik Kerić po telefonu 442—018.

V maju pripravljajo mladi iz Iskre Commerce, Invest servisa in Telematika tudi piknik in sicer pod geslom: »Spoznajmo se«. Piknik bo v petek 28. maja, če bo vreme slabo pa teden dni pozneje in sicer bo ob Savi pri Črnuškem mostu. Prijave sprejemajo do 25. maja predsedniki mladinskih osnovnih organizacij.

Predsednik mladih v Iskri Commerce upa, da bosta tako pohod, kot piknik uspela in to kljub temu da je bila udeležba mladih iz Iskre Commerce na pohodu ob žici okupirane Ljubljane milo rečeno klavna. Opravičeno se sprašuje, kdo je bil bolj kriv za tako borno udeležbo — slabo vreme ali zavest.

LD

ZAHVALA

Sodelavcem TOZD Orodjarna se najlepše zahvaljujem za darila in dobre želje ob odhodu v pokoj. Vsem želim vse najboljše in še dosti uspehov.

Bernard Vidmar

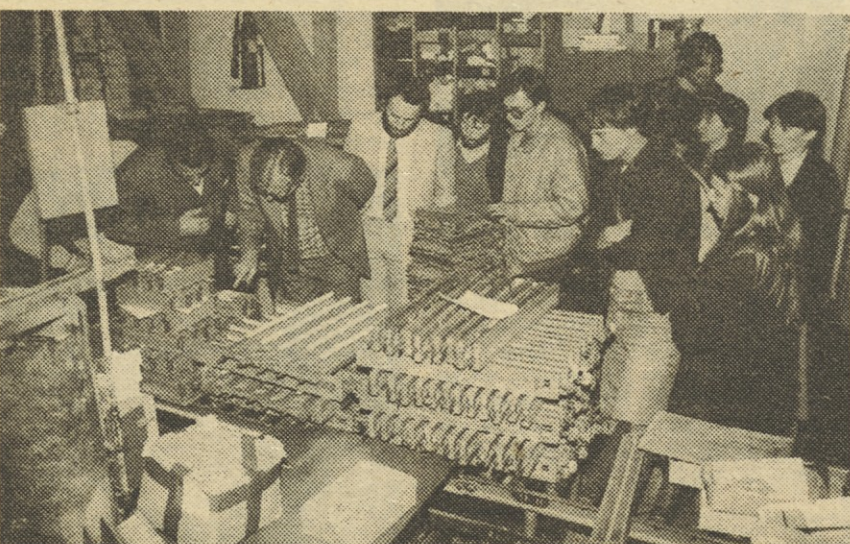
Slušatelji višje upravne šole v Žužemberku

(Nadaljevanje s 5. strani)

Tone Rožman: povezovanje in sodelovanje med Iskro in Žužemberkom in Iskro in Suho Krajino se mi zdi zelo pomembno. Težko pa je na hitro urediti toliko novih podatkov in vtisov. Vsekakor je pomembno sodelovanje med visoko razvito Iskro in okoliškim nerazvitem področjem.

Predvsem pa je pomembno opiranje na lastno znanje, na lastne strokovne in proizvodne sile, poleg tega pa je gotovo zelo pozitivno intenzivno povezovanje z domačimi inštituti in drugimi ustanovami. Mislim, da le tako, z lastnim znanjem in lastnimi sposobnostmi lahko dosežemo proklamirano ekonomsko stabilizacijo.

KF

Slušatelji Višje upravne šole v proizvodnji.

TEK MLADOSTI

Ob dnevu mladosti bodo organizirale mladinske organizacije Iskre Commerce, Iskre Invest servisa in Iskre Telematika — TOZD Prodaja, tek mladih, ki bo potekal okoli Rožnika. Tek ne bo tekmovalnega značaja, ampak rekreacijskega, po načelu »važno je sodelovati in priti na cilj«. Tek bo spremljala varnostna služba, vsak udeleženec pa bo dobil po tekmovalni tudi čaj in priznanje za tek.

Udeleženci teka bodo dobili tekmovalne majice z zasčitim znakom teka, katere cena mora poravnati vsaka OO ZSMS, katere mladinec se ga bo udeležil. (Okvirna cena majice s štartnino je 250 dinarjev).

Prijavite se v svoji osnovni organizaciji ZSMS. Tek bo dne 23. 5. 1982 z zborom v Mostecu ob 16.30.

KS ZSMS Iskra Commerce

OO ZSMS Iskra Invest servisa

OO ZSMS Iskra Telematika — TOZD Prodaja

Poslovno letalo — Iskrino okno v sodobni poslovni svet

Oh javni razpravi o samoupravnom sporazumu o Iskrinem poslovnem letalu, ali bolje o njegovi potrebnosti, se je razvila zelo živahna debata. Zato smo zbrali nekaj dejstev in podatkov o tem, koliko je bilo v zadnjih dveh letih letalo uporabljano, rentabilno in koliko služi svojemu namenu. Namen letala je vsem poznani: hitreje h kupcem, bliže k poslovnim partnerjem, kar je v izrednem prodoru v izvoz posebej pomembno.

Za uvod naj povemo anekdoto, ki so v debati slišali delegati na neki seji v Iskra: »Če hočemo prodajati suho robo, potrebujemo lojtrni voz, ki se lahko ustavi pred vsako gostilno, če pa hočemo delovati in prodajati sodobno elektronsko opremo, nam bo celo letalo prepočastno.«

V sodobnem svetu je v velikih svetovnih firmah letalo čisto običajno prometno sredstvo. Fiat ima na primer

druge pa je ceneje porabiti redne linije. Tako je na primer za Beograd kar dovolj rednih zvez, za Prištino, Skopje ali dalmatinska mesta pa so iz Slovenije zelo slabe zveze.

In kdo naše letalo največ uporablja? Zelo pogosto DO Elektrooptika, Iskra Commerce, kranjske delovne organizacije za odročnejše jugoslovanske kraje — Niš, Ohrid in še kam.

Iskrino letalo na letališču.

O ISKRINEM LETALU SO REKLI:

Goran Petek, TOZD Montaža Idrija: Pri nas smo sklenili, da bomo hodili na Dansko k poslovnemu partnerju Danfos redno z Iskrinim letalom. Vse lahko opravimo v enem dnevu, v najslabšem primeru v dveh. Z rednimi letalskimi linijami to traja dvakrat dlje, pa tudi dvakrat dražje je. Med potjo lahko delamo — dokončno se dogovorimo o poslu, ki ga gremo sklepali.

Ljuba Artič, namestnik predsednika KPO SOZD Iskra: Za podjetje, kakršno je Iskra, je poslovno letalo nujno, če hočemo opraviti obsežen program izvoza in kooperacij, ki smo si ga zastavili. Za uspešno, hitro in sodobno poslovanje pa »condicio sine qua non«. Sicer pa dolgoletna praksa uspešnih svetovnih firm kaže, da je to ena najracionalnejših osebnih povezav med poslovnimi partnerji, poleg telefona seveda.

Nace Pavlin, DO Kibernetika Kranj: Pri nas smo na samoupravnih organih sprejeli odločitev, naj ima Iskra svoje letalo in bomo prispevali svoj delež. Sicer pa se je že pokazalo, če hočemo biti sredi svetovnega elektronskega programa, nam je letalo potrebno, ob pravilni in racionalni porabi seveda, kar je lepo organiziral zadnje čase Invest Servis.

redno linijo z lastnimi letali med Milano in Varšavo. Podobno Philips, ITT in nekateri.

in kdaj se letalo podjetju splača? Svetovna norma poslovnega letala je najmanj 400 ur letenja letno. Iskrino poslovno letalo pa je »preletelo« v zadnjih, slabih dveh letih 860 ur. Kar lepa številka, če računamo, da preleti na uro 400 km.

Kam vse leta naše letalo? Največ po evropski in vzhodni Evropi, a tudi v vzhodno in jugovzhodno Azijo in Afriko. Tako je vozilo Iskrine sodelavce v Zürich, Pariz, London, Glasgow, Frankfurt, Tripolis, na Malto, Kairo, Bagdad, kamor leti zelo pogosto, ker je z rednimi linijami skoraj nemogoče priti. Tako so za Bagdad že večkrat najeli celo letalo še dodatno z vršnega sveta, ker je bilo domače presedeno. Tja večkrat vozi naše letalo tudi za Iret, največ pa za Elektrooptiko.

Tudi v Ankaru pogostokrat leti, ker je namreč z rednimi linijami tja zelo težko priti, saj je direktna zveza le Beograd — Istanbul, ali celo Beograd — Frankfurt — Istanbul — Ankara. Taka dolga pot pa je tudi draga in seveda zamudna. Zato se Iskra pogostokrat poslužuje domačega letala.

Tu pravzaprav velja isto kot za vse druge stroje: marsikje je potrebno in pravičljivo vzeti domače letalo, spet

Poslovni pogovor med letom.

tudi pri pilotih v slovenskem Izvršnem svetu, če imajo prosto letalo seveda.

Med večjimi prireditvami, ki zanimajo tehnične strokovnjake in poslovne ljudi pa je letalo praktično »non stop« na poti. Tako je bilo ob hannovskem in leipziškem sejmu.

Ob zbiranju teh podatkov nam je dejal nekdo: »Za SOZD Iskra je najmanj eno letalo tako potrebno, kot službeni avto za TOZD.« FY

ISKRA—AVTOMATIKA

Usmerjeno izobraževanje

V skladu z Zakonom o usmerjenem izobraževanju je kot sestavina vseh programov tudi proizvodno delo, oz. delovna praksa. To usposabljanje se izvaja v neposredni proizvodnji. S tem da imamo v Avtomatiki več proizvodnih TOZD, v katerih je možno izvajati proizvodno delo, smo se lotili naloge na ravni DO.

V začetku l. 1981 smo že pričeli z zbiranjem najenostavnejših del in nalog, ki bi jih lahko opravljali učenci 1. letnika usmerjenega izobraževanja elektro in kovinsko predelovalne industrije. Pri izboru so sodelovali organizator proizvodnega dela, vodje sektorjev, delovodje in skupinovodje, tehnologi in delavci, ki odgovarjajo za varstvo pri delu.

Seznami nalog so vsebovali delovne operacije, materiale, orodja in stroje in konkretno porazdelitev učencev na proizvodno delo v posamezne TOZD in po ciklusih in sicer za tri TOZD v Ljubljani in dve v Novem mestu.

Naslednja naloga je bila izbor inštruktorjev, hkrati je bilo potrebno predvideti število učencev. Iz seznama je razvidno, da lahko sprejmemo 210 učencev 1. letnika oz. cca 25 učencev v vsaki skupini (to velja za TOZD v Ljubljani).

V mesecu maju smo se dogovarjali s prvo vzgojno izobraževalno organizacijo, Gimnazijo Šentvid, v juniju pa s pedagoško gimnazijo. Hkrati smo pripravili v pisni obliki predstavitev dejavnosti DO in proizvodnih TOZD, samoupravno organiziranost ter vlogo DPO. Ta material nam služi pri uvajalnem seminarju ob sprejemu učencev. V juniju smo ob sodelovanju predstavnika vzgojno izobraževalne organizacije izdelali dokončne izvedbene načrte za proizvodno delo. Konec leta pa smo se dogovarjali o številu sprejetih učencev še z Elektrotehniško šolo, Izobraževalnim centrom Litostroj in Strojno tehniško šolo.

Ves čas smo sodelovali na raznih sestankih, ki so jih sklicevali Posebna izobraževalna skupnost za elektro stroko, enota za kovinarstvo, Gospodarska zbornica Slovenije in Zavod za šolstvo. Aktivno smo sodelovali tudi pri predlogih in pripombah na osnutek samoupravnega sporazuma o medsebojnih pravicah in obveznostih pri skupnem izvajanju vzgojno izobraževalnega programa, čemur so v začetku letošnjega leta sledili prvi podpisni pogodb za izvajanje proizvodnega dela.

Prva skupina učencev je pričela z delom februarja. Učence je prevzelo dvanaest inštruktorjev, delavcev TOZD, ki so predhodno opravili enotedenski seminar. Doslej se je zvrstilo šest skupin, do konca šolskega leta pa prideta še dve skupini. Vsaka skupina je na proizvodnem delu deset delovnih dni ali 80 ur.

Prvi dan imajo vsi učenci obvezni uvajalni seminar, na katerem jih seznanijo z namenom in načinom izvajanja proizvodnega dela, predstavijo delovno in temeljno organizacijo, seznanijo s samoupravno organiziranostjo in z zgodovinskim razvojem, tako celotne Iskre kot delovne, oz. TOZD. V nadaljevanju sledijo še splošna navodila v zvezi z obveznostmi in medsebojnimi odnosi.

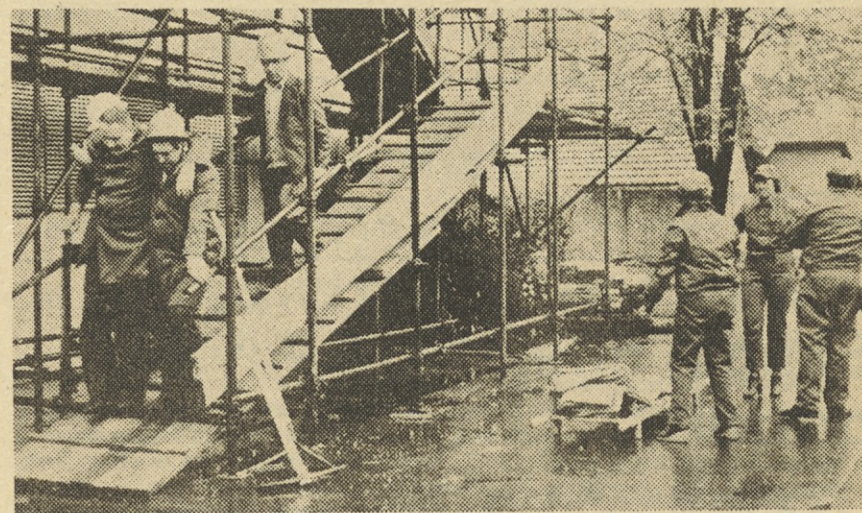
V drugem delu seminarja se učenci seznanijo z varnostnimi pogoji ter predpisi in pravicami ter obveznostmi s področja varstva pri delu. V tretjem delu pa jim inštruktorji razkažejo proizvodne prostore, opišejo proizvodne procese ter jih seznanijo z izdelki, ki jih tovarna proizvaja. Naslednjih devet dni delajo učenci na enostavnih delih v proizvodnji pod stalnim nadzorstvom inštruktorja.

Smoter proizvodnega dela, kot spoznavanje delovnih procesov samoupravnih odnosov in razvijanje ročnih spretnost pri delu v neposredni proizvodnji je doslej v celoti dosežen, k čemur so mnogo pripomogli tudi inštruktorji, ki so z vsoto odgovornostjo prevzeli to nalogo in jo tudi vestno izpolnjevali.

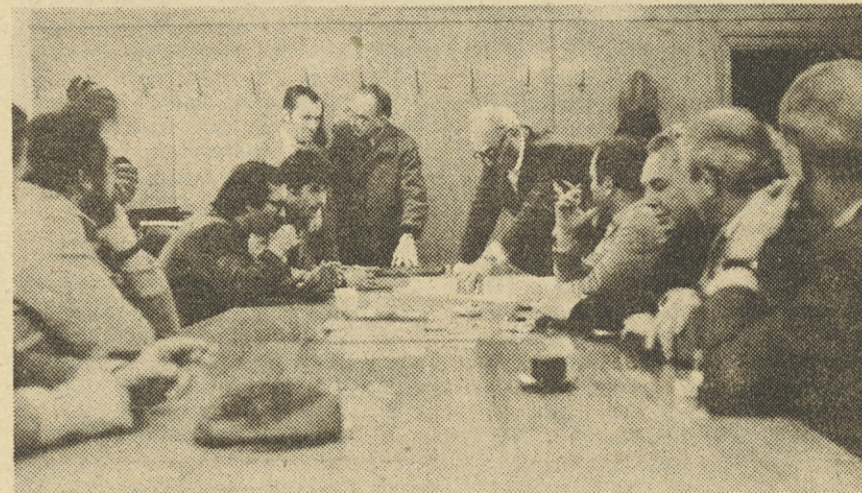
Iz naslednje tabele sledi prikaz koliko učencev je bilo v posameznih TOZD na proizvodnem delu.

Skupine	Naprave na energetiko deli	Sestavni deli	Avtomatika naprave	Orodja	Neoprejanje	IZA
I	/	6	6	3	/	/
II	/	4	6	2	10	8
III	8	9	7	2	8	8
IV	9	5	9	/	9	8
V	9	6	9	/	5	/
VI	9	5	6	/	/	/
VII	6	2	9	/	/	/
VIII	6	4	9	/	/	/
SKUPAJ	56	41	61	7	32	24

Učenci so za svoje delo, oz. doprinos

Takoj, ko je ekipa združenega odreda ugotovila, da v zraku ni nevarne kontaminacije, se enote civilne zaščite začele z učinkovitim reševanjem ranjenih in zasutih.

Na koncu so člani štaba skupaj s predstavniki občine Kranj ocenili uspešnost akcije. Iskraši so si tudi tokrat prislužili pohvalo.

VAJA ENOT CIVILNE ZAŠČITE V KRANJSKI ISKRI

Pripravljeni na vsako presenečenje

Prejšnjo soboto je v Kranju deževalo. Težki sivi oblaki so vse jutro viseli nad mestom in zavijali v vlago tudi tovarniška poslopja Iskrinega bazena ob Savi. Bilaje delovna sobota. Delavci, ki so ob 14. zapuščali delovna mesta so v zraku čutili morečo napetost. Kot, da se bo vsak trenutek nekaj hudega zgodilo. Točno ob 16.30 po krajevnem času so na objektu Iskre v Savski loki padle prve bombe. Sovražnik je napadel iz zraka. Močne eksplozije so rušile poslopja. Na srečo, v popoldanski izmeni ni delalo veliko ljudi. Kljub temu je sovražnikov napad terjal žrtve. Več delavcev je bilo ranjenih, nekateri so ostali zasuti pod ruševinami, nekaj pa je bilo mrtvih. Zagoreli so trije močni požari.

Delavci Iskre, organizirani v civilno in narodno zaščito so izredno hitro reagirali, kajti sovražnikov napad jim ni pomenil večjega presenečenja. Iskrin bazen je pomembna strateška točka, saj poleg industrijskega centra, pomeni tudi eno izmed glavnih kranjskih prometnih vozlišč.

Zaradi tega so delavci v preteklosti redno obnovljali svoje znanje za obrambo pred posledicami naravnih in vojnih katastrof. Organizirali so več enot CZ (enota za prvo medicinsko pomoč, splošna enota, tehnično reševalna enota, gasilska enota in enota narodne zaščite) in jih opremili s potrebnimi sredstvi za reševanje življenj in premoženja.

Organizacijsko so se povezali z enotami CZ v krajevnih skupnostih Stražišče, Orehek, Drušovka, Gorenja vas, Čirče, Planina, Kranj — Center in Struženo in z enotami CZ delovnih organizacij Iskra — Labore, Sava, Merkur, Tekstilindus, Zvezda, Ikos in Triglav konfekcija.

Ze dan pred letalskim napadom so bili štabi CZ obveščeni o morebitnih sovražnikovih namerah. Tako so tudi v Iskrinem štabu CZ preverili načrte zatemanjevanja in zaklanjanja ter načrte za reševanje iz ruševin, protipožarno zaščito in prvo medicinsko pomoč. Kurirji so raznosili pozive pripadnikom civilne in narodne zaščite.

Takoj po že opisanem bombnem napadu in po ogledu stanja na prizorišču, ki ga je opravil posebni združeni odred, se je začelo reševanje preživelih in gašenje požarov. V slabih petnajstih minutah so na pomoč prihitele tudi enote CZ iz sosednjih delovnih organizacij. V pol ure so bile vse najhujše posledice napada odpravljene in akcija zaključena.

S tem je bila zaključena še ena vaja enot civilne zaščite, ki je potekala v okviru zvezne akcije »Sava 82« in je trajala od 7. do 9. maja — dneva zmage. Cilj vaje je bil preveriti učinkovitost sistema obveščanja in alarmiranja ob nevarnosti zračnih napadov in možnosti hitrega vključevanja sistema zaščite in reševanja ter odpravljanja posledic zračnih napadov.

Ob zaključku je bila vaja ugodno ocenjena, saj je dejansko zelo dobro uspela. Okrog 120 Iskrašev, angažiranih v akciji, je dokazalo, da se tudi v kranjski Iskri intenzivno pripravljamo na vsakovrstna mogoča presenečenja, kar je še posebej v sedanjem sve-

to ustvarjanju dohodka TOZD tudi ustrezno nagrajeni. Urejeno je tudi nagrajevanje inštruktorjev. Zadnji dan proizvodnega dela skupine analiziramo delo in imamo zaključni razgovor. Po dosedanjih razgovorih so učenci z organizacijo in potekom dela v naših TOZD zadovoljni. Edine pripombe so bile, da bi radi delali zahtevnejša dela, kar pa za sedaj še ni mogoče, kajti učenci prvih letnikov še nimajo dovolj strokovnega, niti praktičnega znanja. Nekoliko bolj zahtevna dela jih čakajo v višjih letnikih.

Marjana Bevc

Jelki Vreček v slovo

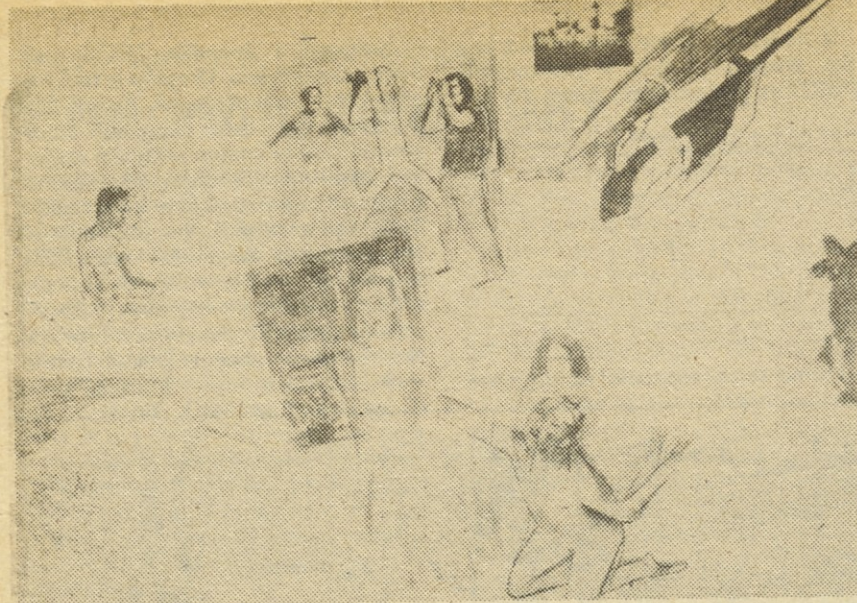

Pomlad je. Dehtijo cvetovi njenih prvih znanilcev, vrača se življenje, prebujajo se nov svet. Mladost dobiva svoja krila!

Zakaj? Zakaj, draga Jelka, si se tako tiho in za večno brez besed poslovila od nas; kdo je pristrigel krila mladosti tvojega komaj začatega življenja? Odgovora ni.

Smrt — neizprosna nosilka bolečine te je izrgala iz našega okolja v svoj ledeni objem. Samo bolečina nima in vprašujoča, je ostala v srcih vseh, ki smo te imeli radi. Le kdo nima rad mladosti?

Sodelavci TOZD Števeci

V četrtek, 6. maja, so v vhodnem objektu poslovnega centra Iskre odprli razstavo risb mladega slovenskega slikarja Milana Eriča. Na sliki Eričeva risba z razstave.

SODELOVANJE OO SINDIKATA ŠIROKE POTROŠNJE — ŠTEVERJAN

Skupaj obeležili delavski praznik

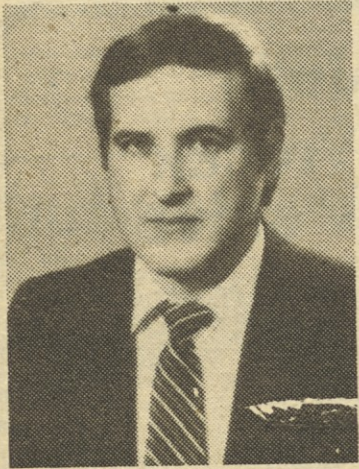
Z otvoritvijo razstave slik ljubiteljskih slikarjev tovarne elektromotorjev v Železnikih se je v petek, 30. aprila zvečer, v števerjanskem domu kulturnega društva »Briški grič« pričelo praznovanje delavskega praznika — 1. maja.

Več kot 60 gostov je prisostvovalo ob otvoritvi razstave železnikarskih slikarjev, med njimi tudi kustos škofjeloškega muzeja Andrej Pavlovec in predsednik zveze prosvetnih organizacij italijanske dežele Furlanije — Julijske krajine Milko Rener itd. Oba gosta sta imela pozdravne govore, v imenu razstavljalcev pa je ob otvoritvi spregovoril eden najprizadenejših amaterskih kulturnikov v Iskri Železniki Mirko Polajnar.

Iz njihovih govorov na kratko le sporočilo, ki je bilo vsem skupno — take skupne prireditve pomenijo za Slovence, ki živijo zunaj meja matične domovine ogromno vzpodbudo za nadaljnji avtohtoni razvoj, za negovanje tradicij slovenstva in slovenskega jezika.

Števerjan, briška vasica, ki nikoli ni podlegla vplivom, ki bi lahko zameglili slovenski duh, bo tudi s takimi moralnimi vzpodbudami laže usmerjala svoja snovanja v smeri slovenstva, čeprav sredi italijanskega okolja.

Andreju Gašperlinu v slovo

Po prvomajskih praznikih nas je nepripravljeno doletela žalostna vest, da te je kruta usoda iztrgala iz naših vrst.

Se dan pred prazniki si poln življenjske moči in delovne vneme gradil naše delovne uspehe, zdaj pa je tvoje delovno mesto ostalo nemo. Pred 16 leti si se zaposlil na strožnih avtomatih kot pomožni delavec. Tvoja marljivost in prizadevnost pa sta te vodili od uspeha do uspeha in postal si urejevalec strožnih avtomatov. Vsi se zavedamo, da tvoje izgube ne bo lahko nadomestili.

Zapustil si svoje najdražje: ženo in dve hčerkici, ki bodo pogrešale tvojo neizmerno ljubezen in zaščito. Za vedno si nas zapustil, vendar za teboj ostajajo sledovi tvojega dela in hrkati bolečina, ki je ni moč ublažiti, tako v srcih tvojih sodelavcev kakor tudi v srcih tvojih najdražjih.

Kot sodelavca in dobrega tovariša te bomo ohranili v trajnem spominu.

Sodelavci
DO KIBERNETIKA
TOZD TSD

PROSLAVA V TOZD TEL

Izvršni odbor Zveze sindikatov TOZD TEL z Blejske Dobrave je v petek, 30. aprila pripravil proslavo ob pomembnih praznikih: 27. april, 1. maj, 9. maj in 25. maj. Najprej je spregovoril predsednik DS Miloš Možina, ki je predvsem poudaril pomembnost datumov, bitko za stabilizacijo in gradnjo samoupravne socialistične domovine. Na proslavi je sodeloval moški pevski zbor Blaža Arnič z Jesenic in recitatorji temeljne organizacije ter harmonikar Vinko Freljih.

Alojz Jug

PLANINSKI IZLET NA MIRNO GORO

Zgodaj zjutraj smo se vsi zaspani in z mislijo na toplo posteljo — kljub rani uri — prispeli na železniško postajo. Zbrali smo se s prijetnim občutkom, da se pred nami budi lep pomladni dan, ki ga bomo preživeli v naravi.

Na pot smo se odpravili z vlakom. Potovali smo skozi gričevnato Dolenjsko, pod Gorjanci in že smo prispeli na železniško postajo Semič.

Tam sta nas pričakala dva planinca iz semiške Iskre — Tovarna kondenzatorjev. Skupaj smo nadaljevali pot do vrha Mire gore. Pot je vodila skozi hribovske vasi. Ena izmed njih je tudi vas Planina, ki je bila med NOB popolnoma požgana. V tej vasi je bil ustanovljen prvi invalidski partizanski pevski zbor.

Ze kar prijetno utrujeni smo po dveh urah in pol prispeli na vrh Mirne gore. Dom na gori je bil sicer zaprt, a bili smo poplačani za trud, ko smo se povzpeli na razgledni stolp. Pod nami se je razprostirala vinorodna Bela krajina, tja do Gorjancev, zelene Kolpe in še naprej do sosednje republike Hrvaške. Ob povratku smo nabrali spomladansko cvetje in z njim okrasili nahrbtnike.

Pot nazaj se nam je zdela krajša in prehitro je drvel vlak proti domu, kjer nas je zopet čakal vsakdanji vrvež in skrbi na jutrišnji dan.

Ob slovesu smo si v veselem razpoloženju zagotovili, da bi se taki in podobni izleti ponovili še večkrat.

Vabimo vse, ki ljubite naravo in gore, pridružite se nam, kajti narava nas nikoli ne razočara.

Alojzija Čarman

PIKNIK MLADIH

Mladinske organizacije Iskre Commerce, Telematike, TOZD Prodaja in Invest servis bodo organizirale II. tradicionalni spoznavni piknik ob Savi. Piknik bo predvidoma dne 28. 5. 1982 (petek) s pričetkom ob 15. V primeru slabega vremena bo piknik naslednji teden (4.6.1982). Prijavnina znaša 50 dinarjev, vplačate pa jo ob prijavi v svoji osnovni organizaciji ZSMS.

Kraj piknika bo od črnuškega mostu dalje, označen z usmerjevalnimi znaki.

Torej mladinci, vidimo se ob Savi! KS ZSMS Iskra Commerce OO ZSMS Iskra Telematika — TOZD Prodaja OO ZSMS Iskra Invest servis.

8. JULETOV SMUK ZA CMIROM

PD Iskra bo organiziralo 22. in 23. t.m. že osmi turni smuk za Cmirom v spomin našemu gorniku Stojanu Juletu. Zbrali se bomo kot običajno na našem zbornem mestu pred gostiščem Jelen v Šentvidu v soboto, ob 6. zjutraj in se odpeljali z osebnimi avtomobili v dolino Vrat do Turkove planine. Od tu bo 6 ur zmerne hoje do Kredarice, kjer bomo prespali.

Izlet bo vodila Breda Jančar, tel.: 50-861-311, kjer se tudi prijavite in dobite vse potrebne informacije.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega očeta
JANKA POLIČARJA

se iskreno zahvaljujemo vsem sodelavcem TOZD Merline naprave (DO Kibernetika) in DS Informatika — organizacija poslovanja (DO Telematika) za izražena sožalja, podarjeno denarno pomoč, darovano cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti. Srčna hvala vsem, ki s toplimi mislijo bližajo najino bolečino in praznino, ki ostaja za preminulim očetom. Vsem iskrena hvala! sinova Janko in Mirko Poličar.

KEGLJANJE

Končalo se je prvenstvo DO Iskre Kranj med TOZD v kegljanju, kjer je nastopilo 18 moških in osem ženskih ekip. Ekipa Računalnikov, Informatike in Mehanizmov kljub prijavi niso sodelovale na tekmovalnih v moški konkurenci.

Ekipni rezultati moških:

1. Vzdrževanje 2484, 2. ERO 2483, 3. Stikala 2478, 4. MSO 2446, 5. DS Komerciala Kranj 2439, 6. TSD 2436, 7. Stevci 2426, 8. Orodjarna 2372, 9. ATC 2345, 10. TEA 2326, 11. Instrumenti 2322, 12. RTC 2292, 13. DSSS Telematika 2226, 14. DS ATS 2143, 15. DS Komerciala Lj. 2099, 16. DS Komerciala Kranj 1947, 17. Merilne naprave 1804, 18. TEL 1791 kegljev. V soboto, 22. maja se bo nadaljevalo tekmovanje za posameznike. Iz DO Kibernetika in Telematika bo v ženski konkurenci nastopilo osem tekmovalk v moški konkurenci pa 16 tekmovalcev.

Marjan Pičulin

ZAHVALE

Ob smrti najinega očeta

FRANCA HAFNERJA

se najlepše zahvaljujemo vsem sodelavcem TOZD Stikala, posebno tehničnemu razvoju in TOZD TEA, ploščati rele, za izraze sožalja, podarjena venca in spremstvo na njegovi zadnji poti

hčerkici Frida Vreček in Mira Zavrl z družinama.

Ob smrti moje mame

ANGELE DRINOVEC

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem in sodelavkam DO ATS Kibernetika in DSSS Telematika za izraze sožalja, podarjeno cvetje in spremstvo na njeni zadnji poti

sin Niko Drinovec.

Ob smrti mojega dragega očeta

ROKA KODRA

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem ploščatega releja v TOZD TEA za izražena sožalja, podarjeni venec in denarno pomoč

hčerka Julka Pavlič.

Ob boleči in prerani izgubi moje drage mame

MARIJE ERZAR

se iskreno zahvaljujem sodelavcem Telematike — Delovni skupnosti Komerciala — skladišče Kranj za izrečeno sožalje, podarjeni venec in denarno pomoč. Hvala tudi vsem, ki ste jo spremlili na njeni zadnji poti

sin Franci z ženo Anico.

ŽELITE PROSTOR NA MORJU?

V Počitniškem domu Iskra IEZE v Poreču imamo še nekaj prostora v začetku in na koncu sezone Drevni penzion stane 400,00 N din po osebi. Izmene trajajo 7 dni, menjava je ob sredah. Proste sobe so 2-posteljne, 3-posteljne, 4-posteljne in 5-posteljne.

Prosti termini so še:

od 23. 6. — 30. 6. od 18. 8. — 25. 8.
od 30. 6. — 7. 7. od 25. 8. — 1. 9.
od 7. 7. — 14. 7.

Prijavite se lahko po telefonu ali osebno Iskra IEZE, DSS Stegne 17, Ljubljana. Milki POLIMAC, tel.: 061 559-141. Prijava se plača 1.000,00 N din kavicje po osebo.

OBVESTILO

POČITNIŠKA SKUPNOST SUHA KRAJINA, ŽUŽEMBERK nudi v svojem domu Poreču na Ljubljanski cesti 35, še nekaj prostih ležišč in to v poletni sezoni od 20. 6. do 31. 8. 1982.

Dom ima 7 sob in to po 3, 4 in 5 ležišč, z vso opremo in možnostjo kuhanja. Cene so zelo ugodne za bližnjo sezono, saj znašajo samo 150 din na osebo. Prijave za letovanje zbira pisмено Počitniška skupnost Žužemberk, ali po telefonu št.: 84-115, int.: 30 — ISKRA Žužemberk.

Ob prijavi, oz. najkasneje v treh dneh, je potrebno vplačati akontacijo za tri dni — po osebo, ostala vplačila pa najkasneje 10 dni pred začetkom letovanja. POČITNIŠKA SKUPNOST ŽUŽEMBERK

VRANSKO — ČRETA — DOBROVLJE

Planinska sekcija DO Iskra Kranj bo ob sodelovanju matičnega PD Kranj priredila v soboto, 22. maja 1982 izlet z Vranskega na Čreto in Dobrovlje.

Ob 7. zjutraj nas bo avtobus pobral pred hotelom Creina in odločil na Vranskem. Pot nas bo nato vodila do planinskega doma na Čreti, po krajšem počitku pa še na Dobrovlje — podaljšek Menine planine. Tu se bomo obrnili proti Savinjski dolini, kjer nas bo v Letušu čakal avtobus. Če bomo imeli dovolj časa, bomo obiskali še bližnje jame Pekel. V Kranj se bomo vrnili okrog 18.

Tura je lahka, za začetek sezone kar prava; traja slabih pet ur. Vodila nas bodo Igor Kloar in Edo Erzetič. Cena prevoza bo 100 din.

Prijave in vplačila sprejema Volga Pakj iz tajništva ERO do srede, 19. maja. Vabljeni.

ISKRA

— Industrija elementov za elektroniko, n.sol.o., Ljubljana, TOZD NAPRAVE IN ORODJA, n.sub.o., Ljubljana, Stegne 17

Delavski svet TOZD Naprave in orodja na podlagi 97. člena statuta TOZD

razpisuje imenovanje DIREKTORJA TOZD za dobo 4 let (reelekcija)

Poleg pogojev iz 511. člena ZZZ morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da imajo visoko ali višjo izobrazbo organizacijske ali tehnične smeri in
- 5 let delovnih izkušenj
- da ustrezajo pogojem, ki jih določa Družbeni dogovor o kadrovski politiki za območje ljubljanskih občin, člen 58.

Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi na naslov: ISKRA — IEZE, TOZD Naprave in orodja, Ljubljana, Stegne 17 — oznako »ZA RAZPISNO KOMISIJO«.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 15 dneh po sprejetju sklepa o imenovanju na TOZD NAPRAVE IN ORODJA.

ČASOPISNE NOVICE

Beograjska Politika je objavila članek z naslovom »Sonce prižiga svetilnike« s podnaslovom »Strokovnjaki Iskre iz Ljubljane uresničujejo načrt, ki predstavlja revolucionarni korak pri zaščiti plovbe na Jadranu.« Na vseh manjših otokih in najoddaljenejših skalah v morju Jadrana, kjer so svetilniki, bodo montirali sončne kolektorje s posebnimi napravami, ki bodo mnogo bolj zanesljiveje kazali ladjam pot. Rok za uresničevanje tega programa še ni določen, vendar menijo, da bo vse nared do konca 1983. leta. Vse je odvisno namreč od poskusov, ki jih že šest mesecev opravljajo strokovnjaki Iskrinega inštituta za razvoj v Ljubljani.

Gre za namero, da bi s sončno energijo zamenjali dosedanje napajanje s plinom ali petrolejem. Vse pogosteje se dogaja, da so posamezni svetilniki zaradi slabega vremena nedostopni in prav v takšnih viharnih razmerah je delovanje svetilnikov najbolj potrebno. S sončno energijo bo v prihodnje možno dolgotrajno napajanje prek električnih baterij in ob najneugodnejših vremenskih razmerah.

Če bo Iskra uspela pri tem načrtu — v kar ne dvomimo — bo to revolucionarni korak pri vzdrževanju plovnih poti, zaključuje Politika.

»Čeprav smo leta 1979 izvozili za 200 tisoč dolarjev baterij naslednje leto za milijon in lani za 1,350 tisoč dolarjev, so te vsote še vedno premajhne, da bi lahko pokrivali naše uvozne potrebe,« pojasnjuje izvozne uspehe in uvozne težave Franc Smolič, glavni direktor Iskrine organizacije Zmaj. »Za letos, npr. načrtujemo za 2,1 milijonov dolarjev izvoza in upamo, da bomo glede na sedanjo rast proti koncu sedanjega srednjeročnega obdobja že lahko v celoti pokrivali naše uvozne potrebe. Ker moramo slediti svetovni tehnologiji, bomo tedaj morali kupiti tudi nekaj nove opreme, oz. sodobnih strojev.« Članek v ljubljanskem Dnevniku z naslovom »Izvojni uspehi in novosti Iskrine DO Zmaj.«

O sodelovanju jugoslovanskega združenega dela na letošnjem spomladanskem velesojmu v vzhodnonemškem Leipzigu je pisalo skoraj celotno jugoslovansko časopisje. Sarajevske Novine so zabeležile, da je bilo navzočih 16 jugoslovanskih zunanjetrgovinskih organizacij, med njimi tudi Iskra iz Ljubljane, ki letos praznuje 25 — letnico uspešnega sodelovanja s Carlom Zeissom iz Jene in drugimi podjetji iz Nemske demokratske republike.

Po programu hitrejšega razvoja ne dovolj razvitih področij na Hrvaškem je v tem srednjeročnem načrtu predvidena gradnja tovarne svetlobnih elementov v Drnišu. To je največja investicija na nerazvitem področju v tej republiki. Glavni nosilci investicije so zagrebški TEŽ in Komuna Drniš, od drugih proizvajalcev pa tudi Iskra iz Ljubljane.

Proizvodni program bodoče tovarne bo zajel steklene balone za žarnice, steklene cevi in kremenčeve brljivke — IT novine, Beograd.

V sobotni anketi Dela med razpravljalci na programsko — volilnih konferencah ZK je sodeloval tudi Zdravko Jasnjič iz OO ZK TOZD Delovna sredstva DO Iskra Avtoelektrika. Povedal je naslednje:

»Ne kaže prikrivati, da posamezni konflikti med TOZD, zlasti med temi »na dvorišču«, v Sempetru pri Gorici in med zunanji, s sedežem v drugih občinah, očitno vplivajo tudi na delo komunistov v DO. Medsebojna obtoževanja o zapiranju TOZD v lastne okvire, ali pa očitki, da npr. DSSS ne uresničuje nalog, pomembnih za posamezno TOZD, so v preteklem obdobju v naši DO pogostokrat povzročali, da so tudi komunisti v TOZD podlegli ozkim interesom TOZD in seveda tudi vodstvenim strukturam. Menim, da so bili za to krivi tudi vodstveni delavci v posameznih TOZD, ki so določene težave prikazovali in razlagali dokaj subjektivno. Komunisti pa očitno niso dovolj odgovorno in učinkovito potrjevali svoje vloge, da bi odpravili take pojave.«

V Avtoelektriki je med 3.200 zaposlenimi 279 članov ZK, največ jih je v DSSS, v nekaterih TOZD, npr. v TOZD Veliki zaganjalniki, pa jih je manj kot 4 % med zaposlenimi. Po ukinitvi svetov ZK v DO se je pokazalo, da močno manjka neko povezovalno telo, ki bi komuniste vzpodbudilo, da bi vzklaževali stališča v okviru DO. Zato smo se dogovorili za obliko dela s koordinatorjem ZK, ki ga izberemo izmed sekretarjev vseh enajstih osnovnih organizacij ZK v Avtoelektriki, in očitno je, da sedaj laže odpravljamo slabosti v delovanju Zveze komunistov.«

Zbral in uredil Marjan Kranj